

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

ΣΧΟΛΗ ΓΕΩΠΟΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ ΙΧΘΥΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΥΔΑΤΙΝΟΥ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΗ ΔΙΑΤΡΙΒΗ

<<Η δυναμική της προσφοράς των ελληνικών χελιών στην αγορά της
Ευρωπαϊκής Ένωσης>>

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΚΑΛΤΣΩΝΗΣ

ΒΟΛΟΣ, 2009

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ & ΚΕΝΤΡΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΛΛΟΓΗ «ΓΚΡΙΖΑ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ»**

Αριθ. Εισ.: 7785/1
Ημερ. Εισ.: 25-11-2009
Δωρεά: Συγγραφέας
Ταξιθετικός Κωδικός: ΠΤ – ΙΥΠ
2009
ΚΑΛ

Μέλη της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής:

- ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΟΛΥΜΕΡΟΣ: Επίκουρος Καθηγητής Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, Τμήματος Γεωπονίας Ιχθυολογίας και Υδάτινου Περιβάλλοντος
- ΕΞΑΔΑΚΤΥΛΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ: Επίκουρος Καθηγητής Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, Τμήματος Γεωπονίας Ιχθυολογίας και Υδάτινου Περιβάλλοντος
- ΜΑΤΣΙΩΡΗ ΣΤΕΡΙΑΝΗ: Λέκτορας Καθηγητής Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, Τμήματος Γεωπονίας Ιχθυολογίας και Υδάτινου Περιβάλλοντος

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Ιδιαίτερα θα ήθελα να ευχαριστήσω τον επιβλέποντα καθηγητή μου κ. Κωνσταντίνο Πολύμερο για την προθυμία και την βοήθεια που μου προσέφερε για τη διεξαγωγή αυτής της εργασίας καθώς και την κυρία Ματσιώρη και τον κύριο Εξαδάκτυλο

Θα ήθελα να ευχαριστήσω την οικογένεια μου για την απεριόριστη συμπαράσταση, την οικονομική τους υποστήριξη όλα τα χρόνια της φοίτησης μου, καθώς και την ενθάρρυνση που μου έδωσαν στις δύσκολες στιγμές.

Τέλος, θα ήθελα να ευχαριστήσω τον κύριο Νικόλαο Γκολομάζο για τις πληροφορίες του σχετικά με την εκτροφή των χελιών, τους φίλους μου Ιωάννη Λεβέντη και Δημήτριο Τσαρακλιμάνη για την βοήθεια τους στη στατιστική επεξεργασία των δεδομένων καθώς επίσης και την φίλη μου Άννα Παπαδοπούλου για την ηθική συμπαράσταση της κατά την διάρκεια της συγγραφής της εργασίας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	
1.1 Γενικά στοιχεία για τα χέλια.....	5-6
1.2 Βιολογία - Οικολογία- Αναπαραγωγή- Εκτροφή	6-11
1.3 Το ερευνητικό πρόβλημα και ο σκοπός της εργασίας.....	12-13
2. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ	
2.1 Ανασκόπηση βιβλιογραφίας.....	14
2.2 Επιλογή υποδείγματος.....	15
2.3 Δεδομένα.....	15
3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	
3.1 Ανάλυση Διεθνούς αγοράς.....	16-22
3.2 Ανάλυση Ευρωπαϊκής αγοράς.....	23
3.2.1 Παραγωγή.....	23-25
3.2.2 Εμπόριο.....	25
3.2.2.1 Εξαγωγές.....	25-31
3.2.2.2.Εισαγωγές.....	31-36
3.3 Η δυναμική της προσφοράς της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.....	37
3.3.1 Τα χέλια στην Ελλάδα.....	37-38

3.3.2 Παραγωγή χελιών στην Ελλάδα.....	38-39
3.3.3 Εμπόριο.....	39
3.3.3.1 Εξαγωγές.....	39-41
3.3.3.2 Εισαγωγές.....	41-42
3.4. Διερεύνηση ανταγωνιστικών χωρών για τις ελληνικές εξαγωγές.....	42-48
4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ-ΣΥΖΗΤΗΣΗ.....	49-51
5. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ.....	52-53
6. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	54-56
7. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....	57-72

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1. Γενικά για τα χέλια

Το Ευρωπαϊκό χέλι ήταν ένα από τα πιο γνωστά στους επιστήμονες της Ευρώπης. Ο πρώτος που μελέτησε το χέλι ήταν ο Αριστοτέλης ο οποίος δήλωνε ότι γεννιούνται από « σκουλήκια της Γής» τα οποία αναδύονται χωρίς να είναι αναγκαία η γονιμοποίηση. Για αρκετό καιρό, κανένας δεν μπορούσε να αποδείξει ότι η άποψη του Αριστοτέλη ήταν λανθασμένη. Ο Ιταλός Carlo Mondini, το 1777, βρήκε τις γονάδες τους και απέδειξε ότι το χέλι ήταν ψάρι. Ο νεαρός Αυστριακός φοιτητής Sigmund Freud, το 1876, εξέτασε λεπτομερώς χιλιάδες χέλια μέχρι να ανακαλύψει τα αρσενικά αναπαραγωγικά όργανά τους (www.wikipedia.org).

Το χέλι είναι είδος το οποίο συνεχώς τίθεται σε κίνδυνο λόγω της μεγάλης απόστασης που διανύει από την θάλασσα των Σαργασσών όπου γεννιέται για να φτάσει σε λίμνες και ποτάμια. Από τη δεκαετία του 1970, ο αριθμός των χελιών που φτάνουν στην Ευρώπη, πιστεύεται ότι μειώνονται κατά 90% (πιθανόν ακόμη και 98%). Δεν είναι ξεκάθαρο αν κάτι τέτοιο συμβαίνει εξαιτίας του κύκλου ζωής τους ή οφείλεται στην μείωση του αριθμού των χελιών γενικά. Πιθανές αιτίες, είναι η υπεραλίευση, τα παράσιτα όπως το *Anguillicola crassus*, τα εμπόδια στους ποταμούς όπως υδροηλεκτρικά φυτά αλλά και φυσικές αλλαγές στο Ρεύμα του Κόλπου του Μεξικού καθώς και η κατεύθυνση του Βόρειου Ατλαντικού (www.fao.org).

Οι λάρβες των ευρωπαϊκών χελιών, ταξιδεύουν διαμέσου του Ατλαντικού ωκεανού και φτάνουν στην Ευρώπη μετά από τρία χρόνια και σε μέγεθος περίπου 45mm. Τα χέλια αποτελούν σημαντικές τροφές τόσο ως ενήλικα άτομα όσο και ως μικρά χέλια. Το ψάρεμα των μικρών χελιών χρησιμοποιώντας παγίδες αποτελεί μεγάλη οικονομική πηγή σε πολλές ποτάμιες περιοχές της Δυτικής Ευρώπης.

Σε αιχμαλωσία, τα ευρωπαϊκά χέλια μπορούν να ζήσουν πολλά χρόνια. Σύμφωνα με ανακοίνωση του FAO, ένα χέλι που αιχμαλωτίστηκε σε πηγάδι στη Νότια Σουηδία το 1859 βρέθηκε ζωντανό το 2008 από έναν ειδικό του Σουηδικής Εθνικής Επιτροπής Αλιείας. Το χέλι αυτό, είχε μήκος 53,5cm και είχε πολύ μεγάλα μάτια (www.fao.org).

1.2 Βιολογία –Οικολογία –Αναπαραγωγή- Εκτροφή γελιού

Η συστηματική κατάταξη των χελιών, φαίνεται στον παρακάτω πίνακα:

Βασίλειο	Animalia
Φύλο	Chordata
Κλάση	Actinopterygii
Τάξη	Anguilliformes
Οικογένεια	Anguillidae
Γένος	Anguilla

Το σώμα του, έχει σχήμα οφιοειδές με γλοιώδες δέρμα, μέσα στο οποίο είναι βυθισμένα μικρά και ελλειπτικού σχήματος λέπια. Το ζεύγος όμως των κυκλικών πλευρικών πτερυγίων βοηθάει στη μακροσκοπική αναγνώριση του. Έχει συνεχόμενα ραχιαίο, εδρικό και ουραίο πτερύγιο, ενώ λείπουν τα κοιλιακά. Οι βραγχιακές σχισμές είναι πολύ μικρές και βρίσκονται ακριβώς μπροστά από τη βάση των πλευρικών πτερυγίων. Η κάτω σιαγόνα προεξέχει και τα δόντια του στόματος είναι μικρά με αμβλεία επιφάνεια. (Νεοφύτου, 1997).

Το γένος *Anguilla* περιλαμβάνει 16 είδη τα οποία ζουν σε λίμνες, ποτάμια και έλη των ηπείρων. Τα κυριότερα είδη, είναι τα εξής:

i) *Anguilla Anguilla* (Ευρωπαϊκό χέλι), που απαντάται στην Ευρώπη και στην Βόρειο Αφρική

ii) *Anguilla japonica* (Ιαπωνικό χέλι), που απαντάται στην Ιαπωνία, στην Κίνα και την Κορέα

iii) *Anguilla rostrata* (Αμερικάνικο χέλι), που απαντάται στις ΗΠΑ και στον Καναδά

iv) *Anguilla australis* και *Anguilla dioffenbachi* (Ωκεάνιο), που απαντάται στην Αυστραλία και στην Νέα Ζηλανδία

Τα παραπάνω είδη μοιάζουν μεταξύ τους και πιστεύεται ότι προήλθαν από κοινό πρόγονο. Διαφέρουν όμως στη μορφολογία των δοντιών και στον αριθμό των σπονδύλων. Αυτοί είναι στο Ευρωπαϊκό 115, στο Ιαπωνικό 116 και στο Αμερικάνικο 107. Πρόσφατες έρευνες γονιδιακού DNA έδειξαν ότι το Ευρωπαϊκό χέλι παρουσιάζει λόγω αποστάσεως απομονωτισμό, που υποδηλώνει ότι δεν υφίσταται τυχαία διασταύρωση ή ροή γονιδίων ανάμεσα στα χέλια διαφορετικών περιοχών (Wirth & Bernatchez, 2001).

Εικόνα 1. Το ευρωπαϊκό χέλι *Anguilla Anguilla*

Στην Ελλάδα καθώς και στην υπόλοιπη Ευρώπη, εκτρέφεται το είδος *Anguilla Anguilla*. Τα γυαλόχελα, μεταναστεύουν πάνω από ποταμούς αντιμετωπίζοντας όλα τα είδη των φυσικών προκλήσεων, μερικές φορές στοιβάζοντας το σώμα τους για να φτάσουν σε μικρότερα ποτάμια. Μπορούν επίσης να συρθούν πάνω σε υγρά χορτάρια και να σκάψουν διαμέσου της υγρής άμμου με σκοπό να φτάσουν σε λίμνες. Στα γλυκά νερά, αρχίζουν το χρωματισμό του σώματος τους και τρέφονται με μικρά σκουλήκια και έντομα. Μπορούν να μείνουν σ' αυτή την κατάσταση για περισσότερο από 14 μήνες όπου και φτάνουν στο μήκος των 60-80cm. Τότε αποκαλούνται κιτρινόχελα εξαιτίας του χρυσού χρωματισμού τους. Τον Ιούλιο, τα ένστικτα τους τα οδηγούν πίσω, με κατεύθυνση προς τη θάλασσα διασχίζοντας υγρά λιβάδια κατά τη διάρκεια της νύχτας (Frost *et al*, 2000).

Εικόνα 2. Περιοχές που απαντάται το Ευρωπαϊκό χέλι

Αναπαραγωγή του γελιού

Το χέλι διαθέτει μια από τις πιο σύνθετες διαδικασίες αναπαραγωγής. Ζει στα γλυκά νερά και αναπαράγεται στη θάλασσα (κατάδρομο είδος). Μόλις φτάσουν στην ηλικία των έξι χρόνων τα αρσενικά και των εννιά χρόνων τα θηλυκά, αρχίζει η προετοιμασία αναπαραγωγής. Τα μάτια μεγαλώνουν, ο κιτρινωπός χρωματισμός αποκτά ασημένιες ανταύγειες (αργυρόχελα), ενώ η ποσότητα το λίπους από το 5% φτάνει το 30% του σωματικού του βάρους. Οι μεταβολές, γίνονται το φθινόπωρο οπότε τα χέλια αρχίζουν τη μετακίνηση τους κατά τις νυχτερινές κυρίως ώρες από τα ποτάμια ή τις λίμνες προς τις εκβολές των ποταμιών.

Το θηλυκό άτομο απελευθερώνει από 7 έως 13 εκατομμύρια αυγά ανά Kg βάρους σε βάθος από 400 έως 1000m και σε θερμοκρασίες 15°C με 17 °C τον μήνα Φεβρουάριο. Μετά την ωοτοκία εικάζεται ότι οι γεννήτορες πεθαίνουν, ενώ οι εκκολαφθείσες προνύμφες μοιάζουν με φύλλα ιτιάς, έχουν μήκος 5-7 m, είναι διαφανή και ονομάζονται *Λεπτοκέφαλοι* (Κλαουδάτος, 2005)

Εκτροφή του γελιού

Η εκτροφή του γελιού ξεκίνησε στην Ευρώπη, στις αρχές του 18^{ου} αιώνα (Γαλλία και Ιταλία), οι πρώτες όμως μονάδες εκτροφής παρουσιάστηκαν το 1880 στην Ιαπωνία, στην οποία παρατηρούμε και την μεγαλύτερη ανάπτυξη μετά το 1950 (Κλαουδάτος, 2005).

Ο τύπος της εκτροφής που χρησιμοποιείται συνήθως για την εκτροφή των Ευρωπαϊκών χελιών είναι η εντατική. Σύμφωνα με τον τύπο αυτό της εκτροφής παρέχεται στους εκτρεφόμενους οργανισμούς το σύνολο της απαιτούμενης τροφής

ενώ παράλληλα ελέγχεται το σύνολο σχεδόν των φυσικοχημικών παραμέτρων του νερού που χρησιμοποιείται καθώς και η φυσική κατάσταση του εκτρεφόμενου πληθυσμού (πυκνότητα, υγεία, ρυθμός ανάπτυξης, μετατρεψιμότητα προσφερόμενης τροφής).

Υπάρχουν δύο τμήματα στα οποία εκτρέφονται τα χέλια. Το κάθε τμήμα χωρίζεται σε 2 μέρη ανάλογα με το μέγεθος των εκτρεφόμενων οργανισμών.

➤ Το πρώτο τμήμα, είναι το τμήμα ανάπτυξης το οποίο έχει διάρκεια ενός έτους και χωρίζεται σε:

α) 1^ο μέρος, όπου το βάρος των εκτρεφόμενων χελιών είναι από 0,3g- 12g, και

β) 2^ο μέρος, όπου το βάρος των εκτρεφόμενων χελιών είναι από 12g- 50g

➤ Το δεύτερο τμήμα, είναι το τμήμα πάχυνσης στο οποίο τα χέλια αποκτούν εμπορεύσιμο μέγεθος με την πάροδο ενός περίπου έτους.

Χωρίζεται κι αυτό όπως και το τμήμα ανάπτυξης σε 2 διαφορετικά μέρη:

α) 1^ο μέρος, όπου το βάρος των εκτρεφόμενων χελιών είναι από 50g-200g

β) 2^ο μέρος, όπου το βάρος των εκτρεφόμενων χελιών είναι από 200g-500g και άνω.

Στην εντατική εκτροφή με ανοικτό σύστημα κυκλοφορίας νερού και με στόχο η ετήσια δυναμικότητα παραγωγής να κυμαίνεται από 60 μέχρι και 150 τόνους, η ιχθυοφόρτιση μπορεί να φτάσει και τα 25kg/m³, οπότε η έκταση που απαιτείται περιορίζεται σημαντικά και δεν υπερβαίνει τα 10 στρέμματα. Μια τέτοια μονάδα θα πρέπει να εφοδιασθεί με 20 πλαστικές κυλινδροκωνικές δεξαμενές συνολικού όγκου νερού 360m³, 7 κυλινδροκωνικές δεξαμενές διαστάσεων 43X5X1.5m συνολικού

όγκου νερού 6650 m^3 . Παράλληλα χρειάζονται άριστες εγκαταστάσεις οξυγόνωσης του νερού και γενικά ελέγχου της μονάδας.

Γενικά σε μια μονάδα εντατικής εκτροφής, απαιτούνται μια σειρά από δεξαμενές καθορισμένης χρήσης η κάθε μια και σχεδόν τυποποιημένων πλέον διαστάσεων.

Συγκεκριμένα, οι δεξαμενές αυτές είναι:

- i) Δεξαμενές ανάπτυξης γόνου
- ii) Δεξαμενές εκτροφής νεαρών χελιών
- iii) Δεξαμενές εκτροφής ενήλικων χελιών
- iv) Δεξαμενές απολυμάνσεως

1.3 Το ερευνητικό πρόβλημα και σκοπός της εργασίας

Σκοπός της εργασίας, είναι η διερεύνηση της δυναμικής της προσφοράς των Ελληνικών χελιών στην αγορά της Ε.Ε. Ειδικότερα, οι επιμέρους στόχοι της παρούσας προσπάθειας έχουν ως εξής:

Ο πρώτος στόχος, είναι η παρουσίαση της υφιστάμενης κατάστασης της αγοράς των χελιών σε παγκόσμιο, ευρωπαϊκό καθώς και σε εθνικό επίπεδο.

Έτσι, θα γίνει αναφορά στην παραγωγή των χελιών στην παγκόσμια αγορά. Θα μελετηθεί, το ποσοστό των χελιών που παράγουν οι κυριότερες παραγωγικές χώρες.

Ο δεύτερος στόχος, συνίσταται στην προσπάθεια ανάλυσης της αγοράς της Ε.Ε. Αρχικά, θα γίνει παρουσίαση της υφιστάμενης κατάστασης της αγοράς των χελιών στην Ε.Ε. σε επίπεδο παραγωγής. Θα γίνει προσδιορισμός της συμμετοχής της Ευρωπαϊκής παραγωγής χελιών στο σύνολο της παγκόσμιας παραγωγής. Στη συνέχεια, θα προσδιοριστούν οι κυριότερες χώρες της Ε.Ε. που παράγουν αλλά και οι κυριότερες χώρες εισαγωγής χελιών. Επίσης, θα επιχειρηθεί ο προσδιορισμός των κυριότερων συμμετεχόντων χωρών στο ενδοκοινοτικό εμπόριο των χελιών, σε επίπεδο εισαγωγών και εξαγωγών. Ειδικότερα, θα χρησιμοποιηθούν οι χρονολογικές σειρές των εξαγωγών και των εισαγωγών για όλα τα κράτη της Ε.Ε., προκειμένου να προσδιοριστούν οι τάσεις και κατ' επέκταση οι κυριότερες εισαγωγικές και εξαγωγικές χώρες της Ε.Ε.

Ο τρίτος στόχος της παρούσας προσπάθειας, είναι η διερεύνηση της δυναμικής των ελληνικών χελιών.

Όσον αφορά τις ελληνικές εξαγωγές χελιών, αρχικά θα γίνει προσδιορισμός του ποσοστού εξαγωγών στα κράτη μέλη της Ε.Ε. Επίσης θα γίνει διερεύνηση των κυριότερων χωρών προορισμού των ελληνικών εξαγωγών των ελληνικών χελιών στις χώρες αυτές.

Ο τέταρτος στόχος, είναι ο προσδιορισμός των κυριοτέρων ανταγωνιστικών χωρών για την Ελλάδα και η αξιολόγηση της δυναμικής των μεριδίων αγοράς των ελληνικών χελιών σε σχέση με τις ανταγωνιστικές αυτές χώρες στην αγορά της Ε.Ε.

2. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

2.1 Ανασκόπηση βιβλιογραφίας

Μια από τις πλέον χρησιμοποιούμενες μεθοδολογικές προσεγγίσεις για την ανάλυση των τάσεων και γενικότερα της δυναμικής ενός κλάδου είναι αυτή των μεριδίων αγοράς. Με τον όρο μερίδια αγοράς, αναφερόμαστε στο βαθμό ανταγωνιστικότητας των εξαγωγών σε επιλεγμένες αγορές στόχους (Bowen & Pelzman, 1984 ; Rigaux,1971) .

Ιδιαίτερα στις μέρες μας, όπου το διεθνές περιβάλλον είναι ιδιαίτερα απαιτητικό και ανταγωνιστικό, η συγκεκριμένη μεθοδολογία βρίσκει ολοένα και περισσότερο μεγαλύτερη απήχηση και εφαρμογή. Θεωρείται μάλιστα από πολλούς σύμφωνα με τη διεθνή βιβλιογραφία ότι αποτελεί μια αξιόπιστη επιλογή προκειμένου να αξιολογηθεί ο βαθμός της ανταγωνιστικότητας, όχι μόνο των επιμέρους προϊόντων αλλά των επιχειρήσεων, των κλάδων ακόμα και των εθνικών οικονομιών. Σύμφωνα με τους Drescher and Maurer (1999) και Kennedy *et al.*, (1997), η ανταγωνιστικότητα ορίζεται ως η ικανότητα διατήρησης νέων αγορών, διατήρησης ή και αύξησης των μεριδίων αγοράς σε συγκεκριμένες αγορές στόχους. Επομένως θα μπορούσε να ειπωθεί ότι, ένα προϊόν του οποίου το μερίδιο αγοράς αυξάνεται, τότε η ανταγωνιστικότητά του αυξάνεται, ενώ αντίθετα ένα προϊόν του οποίου το μερίδιο αγοράς μειώνεται, η ανταγωνιστικότητά του μειώνεται (Polymeros and Katrakilidis, 2008).

2.2 Επιλογή υποδείγματος

Μερίδιο αγοράς, ορίζεται ως ο λόγος της ποσότητας που εξάγει μια χώρα σε μια συγκεκριμένη αγορά, προς την συνολική ποσότητα που εξάγεται σε αυτή την αγορά από τις υπόλοιπες χώρες. Η σχέση που μας δίνει το μερίδιο αγοράς, είναι:

Μερίδιο αγοράς= $Q_{ij} / \sum Q_{ij}$ όπου Q =Ποσότητα

i =χώρα, και

j =προϊόν

2.3 Δεδομένα

Τα δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν, αφορούν στις αξίες και στις ποσότητες των χελιών που εισάγονται στην Ευρωπαϊκή Ένωση από το 1995 έως το 2006 από τα Κράτη Μέλη της καθώς και από χώρες του υπόλοιπου κόσμου. Τα δεδομένα για τις εξαγωγές και τις εισαγωγές συλλέχτηκαν από την ειδική βάση δεδομένων που διαθέτει η Ευρωπαϊκή Ένωση στο πλαίσιο είτε του ενδοκοινοτικού εμπορίου ή του εμπορίου με τρίτες χώρες. Ειδικότερα, τα δεδομένα είναι από την Eurostat χρησιμοποιώντας τον οκταψήφιο κωδικό των χελιών ο οποίος είναι: 03026600, ενώ τα δεδομένα για την παραγωγή αντλήθηκαν από τη διεθνή βάση δεδομένων Fostat.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

3.1 Ανάλυση Διεθνούς Αγοράς

Στον Πίνακα 1 γίνεται παρουσίαση της υφιστάμενης κατάστασης της αγοράς των χελιών σε παγκόσμιο επίπεδο. Αρχικά θα γίνει αναφορά στην παγκόσμια παραγωγή για κάθε χρόνο συνολικά από το 1996 έως το 2006 και στη συνέχεια θα παρουσιαστούν οι κυριότερες χώρες παραγωγής

Πίνακας 1. Συνολική παγκόσμια παραγωγή για τα έτη 1996-2006 (σε τόνους)

ΕΤΟΣ	ΠΑΡΑΓΩΓΗ(σε τόνους)
1996	233.981
1997	233.589
1998	226.120
1999	218.713
2000	232.957
2001	231.006
2002	231.874
2003	232.084
2004	248.231
2005	241.951
2006	266.335

Πηγή:Fistat

Παρατηρούμε στον Πίνακα 1, ότι η παραγωγή μειώνεται από το 1996 έως το 1999 όπου παρουσιάζεται και η ελάχιστη παραγωγή με 218.713 τόνους. Στη συνέχεια, από το 2000 έως το 2006 η παραγωγή αυξάνεται συνεχώς με αποκορύφωμα το 2006 όπου παρουσιάζεται και η μέγιστη παραγωγή χελιών με 266.335 τόνους.

Στη συνέχεια και πιο συγκεκριμένα στον Πίνακα 2, λαμβάνει χώρα η παρουσίαση των χωρών που παράγουν χέλια σε παγκόσμιο επίπεδο αναλυτικά για κάθε έτος από το 1996 έως το 2006. Το ποσοστό των χελιών που παράγουν οι κυριότερες χώρες καθώς και οι μεταβολές που παρουσιάζονται στην παραγωγή κάθε χώρας για τα υπό μελέτη έτη παρουσιάζονται στον Πίνακα 3.

Πίνακας 2: Παροχών γελίων παρακομιδής(ποσοτήτες σε τόνο)

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	Μεταβολή
Ασπία	1.400	1.689	2.468	2.717	2.674	2.100	1.166	2.012	1.823	1.673	1.699	+299
Ελλάδα	584	545	681	518	602	639	433	544	557	372	385	-199
Ιαπωνία	28.595	24.171	21.971	23.211	24.118	23.123	21.112	21.742	21.776	19.744	20.733	-7.862
Ινδονησία	18.910	1836	9.167	205	2.056	2.594	925	493	434	569	134	-18.776
Ιταλία	3.000	3.100	3.150	3.200	2.700	2.500	1.699	1.550	1.220	1.132	807	-2.193
Κίνα	147.316	167.208	163.098	164.484	160.740	155.781	163.847	161.299	178.176	179.245	205.281	+57.965
Κορέα	1.599	2.287	2.213	2.037	2.725	2.644	2.968	4.312	5.205	5.575	7.966	+6.367
Μαλαισία	3.635	6.620	2.250	1.500	1.980	2.359	69	0	0	0	0	-3.635
Ολλανδία	2.800	2.443	2.634	3.228	3.700	4.000	3.868	4.200	4.500	4.000	4.200	+1400
Ταϊβάν	25.063	22.337	17.241	16.543	30.480	34.160	34.862	35.116	33.480	28.481	23.838	-1.225
Αουτές	1.079	1.353	1.247	1.070	1.182	1.106	925	816	1.060	1.160	1.292	+213
ΣΥΝΟΛΟ	233.981	233.589	226.120	218.713	232.957	231.006	231.874	232.084	248.231	241.951	266.335	

Πηγή: FISTAT

Πίνακας 3: Μερικά αγαθά των χωρών παραγωγής χελών σε συγκόσμιο επίπεδο

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	Μεταβολή %
Ασία	0,6	0,7	1,1	1,2	1,1	0,9	0,5	0,8	0,7	0,7	0,6	0
Ελλάδα	0,25	0,2	0,3	0,2	0,25	0,27	0,2	0,2	0,2	0,15	0,1	-0,15
Ιαπωνία	12,2	10,35	9,7	10,6	10,3	10	9	9,3	8,7	8,1	7,7	-4,5
Ινδονησία	8,1	0,8	4		0,9	1,1	0,4	0,2	0,1	0,2	-	-8,1
Ιταλία	1,3	1,3	1,4	1,4	1,1	1,1	0,7	0,6	0,5	0,4	0,3	-1
Κίνα	63	71,6	72,1	75,2	69	67,4	70,6	69,5	71,7	74	77	+14
Κορέα	0,5	1	1	0,9	0,8	1,1	1,2	1,8	2	2,3	3	+2,5
Μαλαισία	1,5	0,3	1	0,7	0,8	1,1	-	-	-	-	-	-1,5
Ολλανδία	1,2	1,05	1,1	1,5	1,6	1,7	1,6	1,8	1,8	1,6	1,5	+0,3
Ταϊβάν	10,7	9,5	7,6	7,5	13,1	14,8	15	15,1	13,5	11,7	8,9	-1,8
Αουτρές	0,5	0,6	0,55	0,5	0,5	0,5	0,4	0,35	0,4	0,4	0,5	0
ΣΥΝΟΛΟ	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	

Πηγή: EUSTAT

Όπως προκύπτει από τον Πίνακα 2, οι κυριότερες χώρες παραγωγής χελιών για όλη την περίοδο αναφοράς της παρούσας εργασίας, είναι η Κίνα, η Ιαπωνία και η Ταϊβάν. Επομένως, θα μπορούσε να ειπωθεί ότι το κυριότερο είδος που εκτρέφεται σε μεγαλύτερο ποσοστό, είναι το *Anguilla japonica*. Οι χώρες που αναφέρονται ως λοιπές, δεν αποτελούν σημαντικές παραγωγικές χώρες και είναι οι εξής: η Αίγυπτος, η Αλγερία, η Αυστραλία, το Βέλγιο, η Γαλλία, η Γερμανία, η Εσθονία, η Ιρλανδία, η Ισπανία, το Μαρόκο, η Ουγγαρία, η ΠΓΔΜ, η Πορτογαλία, η Ρουμανία η Σερβία, η Σουηδία και η Τυνησία.

Στη συνέχεια γίνεται αναλυτικότερη αναφορά για τις τρεις σημαντικότερες παραγωγικές παραγωγικές χώρες, την Κίνα, την Ταϊβάν και την Ιαπωνία.

Κίνα

Η Κίνα, είναι η κυρίαρχη σε παραγωγή χελιών χώρα σε παγκόσμιο επίπεδο με την συνολική ποσότητα της να φτάνει από το 1996 έως το 2006 στους 1.846.475 τόνους.

Παρουσιάζει αύξηση στην παραγωγή της από το 1996 όπου είναι η χρονιά με την μικρότερη παραγωγή για τα υπό μελέτη έτη με 147.316 τόνους έως το 1999 όπου φτάνει στους 164.740 τόνους. Στη συνέχεια και για τα επόμενα δύο χρόνια, δηλαδή έως το 2001 παρατηρείται μια μικρή μείωση στην παραγωγή η οποία φτάνει στους 155.781 τόνους. Από το 2002 όμως έως το 2006 υπάρχει πολύ μεγάλη αύξηση της

παραγωγής με αποκορύφωμα το 2006 όπου παρατηρείται και η μέγιστη παραγωγή με 205.281 τόνους.

Η παραγωγή της Κίνας, τη χρονική περίοδο από το 1996 έως το 2006, αυξήθηκε κατά 57.965 τόνους ενώ όσον αφορά τα μερίδια αγοράς, παρουσιάζει αύξηση κατά 14%. Ειδικότερα, παρουσιάζει μια αυξητική τάση από το 1996 έως το 1999 όπου κατέχει το 75,2% της παγκόσμιας παραγωγής. Στη συνέχεια και έως το 2001 παρατηρούμε μια πτωτική τάση όπου το ποσοστό της παραγωγής φτάνει στο 67,4% για να αυξηθεί και να φτάσει στο μέγιστο ποσοστό το 2006 με 77% της συνολικής παγκόσμιας παραγωγής.

Ταϊβάν

Η Ταϊβάν μετά την Κίνα η δεύτερη πιο παραγωγική χώρα σε χέλια παγκοσμίως καθώς η συνολική ποσότητα παραγωγής τα υπό μελέτη έτη είναι 301.601 τόνοι.

Η παραγωγή της Ταϊβάν παρουσιάζει μεγάλη μείωση από το 1996 έως το 1999 καθώς το 1996 ανέρχεται στους 25.063 τόνους και φτάνει το 1999 στους 16.543 τόνους, όπου είναι και η μικρότερη ποσότητα που παράγει τα υπό μελέτη έτη. Από το 2000 όμως έως το 2003 η παραγωγή σχεδόν διπλασιάζεται καθώς το 2003 φτάνει στην μέγιστη τιμή της που είναι 35.116 τόνοι. Από το 2004 έως το 2006 όμως η παραγωγή μειώνεται ξανά χωρίς ωστόσο να φτάσει στην ελάχιστη τιμή που παρατηρήθηκε το 1999.

Η παραγωγή της μειώνεται κατά 1.225 τόνους για τα υπό μελέτη έτη ενώ και στα μερίδια αγοράς παρατηρείται μείωση κατά 1,8%. Αναλυτικότερα, το ποσοστό της το 1996 είναι 10,7% της παγκόσμιας παραγωγής. Το ποσοστό αυτό όμως μειώνεται

από το 1997 έως το 1999 όπου φτάνει μόλις στο 7,5%. Από το 2000 όμως παρατηρείται αύξηση του ποσοστού που κορυφώνεται το 2003 όπου κατέχει το 15,1% της συνολικής παγκόσμιας παραγωγής. Στη συνέχεια όμως το ποσοστό μειώνεται ξανά και φτάνει στο 11,7% το 2006.

Ιαπωνία

Μετά την Κίνα και την Ταϊβάν, η Ιαπωνία είναι η τρίτη κατά σειρά χώρα παγκοσμίως σε παραγωγή χελιών με συνολική παραγωγή 250.296 τόνους.

Η Ιαπωνία παρουσιάζει την μέγιστη παραγωγή της το 1996 με 28.595 τόνους. Το 1997 και το 1998 η παραγωγή μειώνεται και το 1998 φτάνει στους 21.971 τόνους. Τα δυο επόμενα έτη η παραγωγή αυξάνεται ξανά ενώ από το 2001 έως το 2005 παρατηρείται μείωση στην παραγωγή που φτάνει στην ελάχιστη ποσότητα της το 2005 με 19744 τόνους.

Όπως παρατηρούμε στον πίνακα 2, η παραγωγή της Ιαπωνίας για τα υπό μελέτη έτη παρουσιάζει μείωση κατά 7.862 τόνους όπως και στα μερίδια αγοράς όπου παρατηρούμε μείωση κατά 4,5%. Στα μερίδια αγοράς, παρουσιάζει το μέγιστο ποσοστό το 1996 όπου κατέχει το 12,2% της παγκόσμιας παραγωγής με το ποσοστό αυτό να μειώνεται τα επόμενα χρόνια και να φτάνει στο ελάχιστο ποσοστό της το 2006 κατέχοντας μόλις το 7,7% της παραγωγής.

3.2 Ανάλυση Ευρωπαϊκής Αγοράς

3.2.1 Παραγωγή

Όπως παρουσιάστηκε στον πίνακα 2, οι κυριότερες παραγωγικές χώρες χελιών που ανήκουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση και συμμετέχουν με υψηλά ποσοστά συμμετοχής στη παγκόσμια παραγωγή χελιών, είναι η Ολλανδία η Ιταλία και η Δανία.

Ολλανδία

Η Ολλανδία είναι η κυρίαρχη χώρα σε παραγωγή χελιών στην αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς παράγει συνολικά 39.573 τόνους από το 1996 έως το 2006.

Το 1996 η παραγωγή της Ολλανδίας είναι 2.800 τόνοι ενώ για τα επόμενα δύο χρόνια παρουσιάζει μια πτωτική πορεία. Από το 1999 όμως έως το 2001 η παραγωγή αυξάνεται ξανά και φτάνει στην μέγιστη τιμή της το 2004 στους 4.500 τόνους.

Η παραγωγή της Ολλανδίας παρουσιάζει για τα υπό μελέτη έτη αύξηση κατά 1.400 τόνους. Στα μερίδια αγοράς, το 1996 κατέχει το 1,2% της παγκόσμιας παραγωγής ποσοστό το οποίο μειώνεται τα επόμενα δυο χρόνια φτάνοντας στο ελάχιστο ποσοστό της το 1997 που κατέχει μόλις το 1,05% . Στη συνέχεια τα ποσοστά της όσον αφορά την παραγωγή αυξάνονται ξανά και φτάνουν στο μέγιστο ποσοστό το 2003 και το 2004 με 1,8%.

Ιταλία

Η Ιταλία μετά την Ολλανδία είναι η δεύτερη πιο παραγωγική χώρα σε χέλια σε παγκόσμιο επίπεδο που ανήκει στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Παράγει συνολικά 24.058 τόνους.

Στον πίνακα 2, φαίνεται ότι η Ιταλία παρουσιάζει μια αύξηση της παραγωγής από το 1996 έως το 1999, έτος όπου εμφανίζει και τη μέγιστη παραγωγή της με 3.200 τόνους. Από το 2000 όμως και μετά παρατηρείται με σταθερή πτωτική πορεία στην παραγωγή της Ιταλίας η οποία κορυφώνεται το 2006 όπου παράγει μόλις 807 τόνους.

Η παραγωγή της Ιταλίας παρουσιάζει μείωση 2.193 τόνων για τα υπό μελέτη έτη. Αναλύοντας τα μερίδα αγοράς, το ποσοστό της Ιταλίας το 1996 και το 1997 βρίσκεται στο 1,3 %. Το 1998 και το 1999 εμφανίζει το μεγαλύτερο ποσοστό της με 1,4% ποσοστό το οποίο μειώνεται σταδιακά προσεγγίζοντας στο ελάχιστο το 2006 με 0,3%.

Δανία

Η Δανία είναι η τρίτη κατά σειρά χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την μεγαλύτερη παραγωγή χελιών για το διάστημα από το 1996 έως το 2006, παράγοντας συνολικά 21.421 τόνους.

Ειδικότερα, η Δανία παράγει το 1996 συνολικά 1.400 τόνους χελιών, ποσότητα η οποία αυξάνεται μέχρι το 2001, φτάνοντας το έτος 1999 στην μέγιστη παραγωγή της με 2.674 τόνους. Το 2001 η παραγωγή της Δανίας φτάνει στην ελάχιστη τιμή της στους 1.166 τόνους. Το 2002 η παραγωγή αυξάνεται ξανά ενώ από το 2003 έως το 2006 παρουσιάζεται ξανά πτωτική τάση.

Η παραγωγή της Δανίας παρουσιάζει αύξηση κατά 299 τόνους από το 1996 έως το 2006. Το μερίδιο αγοράς της Δανίας κυμαίνεται από το 0,5% έως το 1,2 % για τα υπό μελέτη έτη, κατέχοντας το μικρότερο ποσοστό το 2002 με 0,5% και το μέγιστο το 1999 με 1,2%

3.2.2 Εμπόριο(Εξαγωγές- εισαγωγές)

Στο σημείο αυτό, θα αναλυθούν οι χρονολογικές σειρές των εξαγωγών και των εισαγωγών για την αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης προκειμένου να προσδιοριστούν οι κυριότερες εισαγωγικές και εξαγωγικές χώρες σε επίπεδο Κρατών-Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

3.2.2.1. Εξαγωγές

Στον πίνακα 4, παρουσιάζονται οι χώρες που ανήκουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση και εξάγουν χέλια προς χώρες που ανήκουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αυτές που διαμορφώνουν το ενδοκοινοτικό εμπόριο στην αγορά των χελιών.

Πίνακας 4. Εξοργιστές χελάδων των χωρών που ανήκουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση προς την αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης(Ποσοτήτες σε τόνοι)

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	Μεταβολή
Βέλγιο	16,1	16,7	22	10,9	41,9	93,3	30,5	31	18	25,6	15,4	-0,7
Τσεχία	-	-	-	-	0,5	0,9	0,6	0,6	-	-	-	-
Γερμανία	12,3	3,4	21,2	11,9	11,5	12,1	10,2	31,3	7,4	18,6	1,4	+1,7
Δανία	222,8	481,3	419,3	245,9	315,5	308,1	259,7	370,1	286,6	211,5	196,5	-26,3
Εσθονία	-	-	-	47,1	36,2	34,2	22,8	25,3	5,6	8,7	2,9	+2,9
Ισπανία	78,6	53,4	40,3	29	33,1	67,7	113,2	107	160,7	272,2	97,6	+19
Γαλλία	270,2	285,5	180,9	240	231,9	211,9	513,3	275,3	124,3	108	157,4	-112,8
Ελλάδα	-	27,4	23,2	39,9	29,5	90,6	16,5	103,9	110,5	125,1	67,3	+36,2
Ουγγαρία	-	-	-	-	-	-	-	-	1,3	-	-	-
Ιταλία	107,8	92,9	61,1	3,1	8,7	6,5	3,9	1,4	0,1	1,8	0,2	-107,6
Ιρλανδία	49,6	53,8	25,9	20,1	11,9	14,8	16,8	7,1	18,1	23,5	7,4	-42,2
Ολλανδία	185,4	145,8	130,7	24,8	87,6	104	76,4	92,1	88,8	86,3	68,3	-117,1
Πορτογαλία	-	-	-	0,4	-	3,6	-	18,9	2,1	9,2	0,9	+0,9
Σουηδία	16,1	33,3	105,7	7,8	60,3	34,3	48,6	88,4	88,9	163,7	167,3	+151,2
Σύνολο	958,9	1.139,7	1.004,4	660,5	856,7	967,2	1.182,9	1.145,3	894,3	1.030,7	760	

ΠΗΓΗ:ΕΥΡΟΣΤΑΤ

Πίνακας 5. Μερίδια αγοράς των χωρών που ανήκουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση και εξάγουν χέλια στην αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	Μεταβολή %
Βέλγιο	1,6	1,4	2,1	1,6	4,8	9,5	2,7	2,7	2	2,5	1,96	+0,36
Τσεχία	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Γερμανία	1,3	0,28	2,05	1,7	1,3	1,2	0,9	2,7	0,8	1,76	0,17	-1,13
Αγνία	23,2	40,3	40,7	36,1	36,3	31,3	23,3	32,1	31,5	20	25,1	+1,9
Εσθονία	-	-	-	6,9	4,1	3,5	2	2,2	0,6	0,8	0,37	+0,37
Ισπανία	8,2	4,4	3,9	4,2	3,8	6,9	10,1	9,3	17,6	25,8	12,47	+4,27
Ιρλανδία	5,1	4,5	2,5	2,95	1,37	1,5	1,5	0,6	2	2,2	0,94	-4,16
Γαλλία	28,1	23,9	17,5	35,2	26,7	21,5	46,1	23,9	13,6	10,2	20,1	-8
Ελλάδα	-	2,4	2,25	5,8	3,4	9,2	1,5	9	12,1	11,86	8,6	+8,6
Ουγγαρία	-	-	-	-	-	-	-	-	0,1	-	-	-
Ιταλία	11,2	8,1	5,9	0,4	1	0,6	0,35	0,1	-	0,1	-	-11,2
Ολλανδία	19,3	12,8	12,6	3,6	10	10,6	6,8	8	9,7	8,1	8,7	-10,6
Πορτογαλία	-	-	-	-	-	0,36	-	1,6	0,2	0,8	0,1	+0,1
Σουηδία	1,6	2,8	10,25	1,1	6,94	3,5	4,3	7,6	9,7	15,5	21,3	+19,7
Σύνολο	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	

ΠΗΓΗ:EUROSTAT

Όπως προκύπτει από τον πίνακα 4, οι κυριότερες χώρες εξαγωγής χελιών στην αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι η Δανία, η Ισπανία, η Γαλλία, η Ελλάδα, η Ολλανδία και η Σουηδία. Εν συνεχεία, θα ακολουθήσει ειδικότερη αναφορά για κάθε μια από τις προαναφερθείσες χώρες με εξαίρεση την Ελλάδα που θα αναλυθεί αναλυτικά στο επόμενο κεφάλαιο

Δανία

Η Δανία είναι η κυρίαρχη χώρα σε εξαγωγή χελιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς εξάγει από το 1996 έως το 2006 3.317,3 τόνους συνολικά.

Ειδικότερα, η Δανία εξάγει 222,8 τόνους χελιών το 1996 στην αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ποσότητα η οποία αυξάνεται το 1997 όπου φτάνει στους 481,3 τόνους χρονιά που εξάγει την μέγιστη ποσότητα της. Το 1998 και το 1999 η ποσότητα των χελιών μειώνεται φτάνοντας τους 245,9 τόνους. Από το 2000 έως το 2003 παρατηρείται ξανά αύξηση στην εξαγόμενη ποσότητα για να μειωθεί ξανά από το 2004 έως το 2006 χρονιά όπου και φτάνει στην ελάχιστη τιμή με 196,5 τόνους.

Οι εξαγωγές των χελιών της Δανίας, παρουσιάζουν μείωση από το 1996 έως το 2006 κατά 26,3 τόνους ενώ στα μερίδια αγοράς εμφανίζει αύξηση κατά 1,9%. Ειδικότερα η Δανία το 1996 κατέχει το 23,2% των εξαγωγών χελιών στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ποσοστό το οποίο αυξάνεται τα δύο επόμενα χρόνια φτάνοντας στο μέγιστο ποσοστό το 1998 με 40,7%. Από εκείνη τη χρονιά όμως και μετά το ποσοστό αυτό μειώνεται και φτάνει στην μικρότερη τιμή το 2005 κατέχοντας το 20 % των συνολικών εξαγωγών.

Γαλλία

Η Γαλλία είναι η δεύτερη πιο σημαντική χώρα εξαγωγής χελιών στην αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς εξάγει τα υπό μελέτη έτη συνολικά 2.598,7 τόνους.

Οι εξαγωγές της Γαλλίας ξεκινούν το 1996 με 270,2 τόνους. Το 1998 η ποσότητα που εξάγει είναι μόλις 180,9 τόνοι ποσότητα όμως που αυξάνεται τα τέσσερα επόμενα χρόνια και φτάνει στην μέγιστη τιμή της τους 513,3 τόνους το 2002. Από το 2003 όμως και μέχρι το 2006 η εξαγόμενη ποσότητα μειώνεται φτάνοντας το 2005 στους 108 τόνους ποσότητα που είναι η μικρότερη για τα υπό μελέτη έτη.

Η ποσότητα της Γαλλίας από το 1996 έως το 2006 μειώνεται κατά 112,8 τόνους όπως και τα μερίδια αγοράς τα οποία επίσης παρουσιάζουν μείωση κατά 8%. Καταλαμβάνει το 2002 το 46,1% των συνολικών εξαγωγών στην αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ποσοστό που είναι και το μέγιστο ενώ η ελάχιστη τιμή της είναι το 2005 όπου καταλαμβάνει το 10,2%.

Ολλανδία

Η Ολλανδία είναι η τρίτη κατά σειρά χώρα εξαγωγής χελιών στην αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς εξάγει συνολικά 1.090,7 τόνους.

Το 1996 παρατηρείται η μέγιστη εξαγωγή της Ολλανδίας που φτάνει στους 185,4 τόνους ενώ η ελάχιστη εμφανίζεται το 1999 με 24,8 τόνους. Το 2000 και το

2001 υπάρχει αύξηση των εξαγωγών ενώ από το 2002 έως το 2006 οι ποσότητες των χελιών που εξάγονται μειώνονται ξανά.

Οι εξαγωγές της Ολλανδίας όπως φαίνεται στον πίνακα 4, μειώνονται για τα υπό μελέτη έτη κατά 117,1 τόνους και στα μερίδια αγοράς κατά 10,6 %. Το μέγιστο ποσοστό εμφανίζεται το 1996 με το μερίδιο αγοράς να ανέρχεται στο 19.3% και το ελάχιστο το 1999 με ποσοστό 3.6%.

Ισπανία

Η Ισπανία, παρουσιάζει μια αξιοσημείωτη προσφορά χελιών στην αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς εξαγάγει 1.052,8 τόνους από το 1996 έως το 2006

Αναλύοντας τον πίνακα 4, παρατηρούμε την μικρή προσφορά της Ισπανίας από το 1996 έως και το 1999 που παρατηρείται και η ελάχιστη προσφορά με 29 τόνους. Από το 1999 όμως και μέχρι το 2005 παρατηρείται συνεχής αύξηση της προσφοράς σε χέλια που κορυφώνεται το 2005 με 272,2 τόνους.

Οι εξαγωγές της Ισπανίας, από το 1996 έως το 2006 αυξάνονται κατά 19 τόνους και τα μερίδια αγοράς κατά 4,27%. Το έτος 2005 φτάνει τη μέγιστη ποσότητα με 25,8% και την ελάχιστη ποσότητα το 2000 με 3.8%.

Σουηδία

Η Σουηδία παρουσιάζει αξιοσημείωτη εξαγωγή χελιών στην αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης με συνολική προσφορά από το 1996 έως το 2006 τους 814,4 τόνους.

Το 1996 εξάγει 16,1 τόνους ποσότητα που αυξάνεται για τα δυο επόμενα χρόνια φτάνοντας στους 105,7 τόνους. Το 1999 παρατηρείται κατακόρυφη πτώση

στις εξαγωγές καθώς εξάγονται μόλις 7,8 τόνοι ποσότητα που είναι και η ελάχιστη για τα υπό μελέτη έτη. Από το 2000 όμως και μετά οι ποσότητες εξαγωγής αυξάνονται ξανά και φτάνουν στην μέγιστη τιμή τους 2006 με 167,3 τόνους.

Η Σουηδία αυξάνει τις εξαγωγές τις σε χέλια από το 1996 έως το 2006 κατά 151,2 τόνους, ενώ αύξηση παρουσιάζουν και τα μερίδια αγοράς κατά 19,7%. Η ελάχιστη τιμή παρουσιάζεται το 1999 κατέχοντας μόλις το 1,1% των συνολικών εξαγωγών και το μέγιστο το 2006 με 21,3% .

3.3.2.2. Εισαγωγές

Στον πίνακα 6, παρουσιάζονται οι κυριότερες χώρες εισαγωγής χελιών στην αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς και οι μεταβολές που παρουσιάζουν στις εισαγωγές οι χώρες αυτές ενώ και στον πίνακα 7 θα παρουσιαστούν τα μερίδια αγοράς των κυριότερων εισαγωγικών χωρών στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Πίνακας 6. Εισαγωγές χελών των χωρών που ανήκουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση από τα κράτη μέλη της (Ποσότητες σε τόνοι)

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	Μεταβολή
Βέλγιο	105,2	84,7	87,7	10,6	10,9	12,9	12,5	28,8	17,2	35	39,9	-65,3
Γαλλία	92,4	47,1	48,4	4,1	17	19,4	15,8	11,4	4,6	21,8	7,3	-85,1
Γερμανία	219,5	462,7	355,6	226,4	306,4	297,6	336,4	391	396,1	164	127,5	-92
Αustria	82,7	39,3	126,9	32,5	44,9	59,8	28,9	29	44,4	77,4	58,5	-24,2
Ιταλία	262,6	237,3	173,7	138	175,8	195,7	431,5	181,5	109	54,6	52,1	-210,5
Ισπανία	31,9	127,4	81,1	126,4	120,4	141,2	77,5	155,1	73,4	137	134,2	102,3
Ολλανδία	74,1	168,6	110,2	96,9	150,1	151,4	74,2	172,5	79,1	63,7	19,6	-54,5
Πορτογαλία	59,4	20,6	40,7	36,3	34	78,7	160,3	149,6	172,3	288,8	138,8	+79,4
Αουτρές	31,1	5,8	6	10	9,1	25,3	11,2	34,8	13,9	4,6	12,9	-18,2
Σύνολο	958,9	1.193,5	1.030,3	681,2	868,6	982	1.148,3	1.153,7	910	846,9	590,8	

Πηγή: Eurostat

Πίνακας 7. Μερίδια αγοράς των χωρών που ανήκουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση και εισάγουν χάλια από χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	Μεταβολή %
Βέλγιο	10,97	7,1	8,5	1,5	1,2	1,3	1	2,5	1,9	4,1	6,75	-4,22
Γαλλία	9,63	4	4,7	0,6	1,9	1,9	1,3	0,9	0,5	2,57	1,2	-8,43
Γερμανία	22,9	38,76	34,5	33,2	35,2	30,3	29,3	33,9	43,5	19,3	21,6	-1,3
Ασπία	8,6	3,3	12,3	4,7	5,1	6	2,5	2,5	4,8	9,1	9,9	+1,3
Ιερμανία	27,38	19,9	16,8	20,2	20,2	19,9	37,5	15,7	11,9	6,5	8,8	-18,58
Ιταλία	3,3	10,67	7,8	18,5	13,8	14,3	6,7	13,4	8	16,1	22,7	+19,4
Ολλανδία	7,7	14	10,7	14,2	17,3	15,4	6,4	14,9	8,7	7,5	3,3	-4,4
Πορτογαλία	6,2	1,7	3,9	5,3	3,9	8	13,9	12,9	18,9	34,1	23,5	+17,3
Αυστρία	3,25	0,48	0,5	1,4	1	2,5	0,9	3	1,5	0,5	2,1	-1,15
Σύνολο	100	100	1.030,3	100	100	100	100	100	100	100	100	

Πηγή: Eurostat

Όπως προκύπτει από τον πίνακα 6, οι κυριότερες χώρες εισαγωγής χελιών στην αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι η Γερμανία, η Ισπανία, η Πορτογαλία, η Ιταλία και η Ολλανδία.

Γερμανία

Η Γερμανία είναι η κυριότερη εισαγωγική χώρα στην αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς εισάγει συνολικά από το 1996 έως το 2006 3.283,2 τόνους χέλια.

Ειδικότερα, η Γερμανία εισάγει 219,5 τόνους το 1996, ποσότητα η οποία σχεδόν διπλασιάζεται το 1997 και φτάνει τους 462,7 τόνους όπου είναι και η μεγαλύτερη ποσότητα που εισάγει για όλα τα υπό μελέτη έτη. Στη συνέχεια, η ποσότητα αυτή μειώνεται και φτάνει στην μικρότερη εισαγωγή το 2006 με 127,5 τόνους.

Η εισαγόμενη ποσότητα της Γερμανίας από το 1996 έως το 2006, μειώνεται κατά 92 τόνους και τα μερίδια αγοράς κατά 1,3%. Ειδικότερα, η Γερμανία κατέχει το 2004 το μεγαλύτερο ποσοστό με 43,5% των συνολικών εισαγωγών και το μικρότερο το 2005 με 19,3%.

Ισπανία

Η Ισπανία, είναι η δεύτερη πιο σημαντική χώρα στις εισαγωγές χελιών από τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης με συνολική ποσότητα από το έτος 1996 έως το 2006 τους 1.580,3 τόνους.

Από το 1996 έως το 2006, οι εισαγωγές της Ισπανίας μειώνονται κατά 210,5 τόνους. Το 1996 οι εισαγωγές είναι 262,6 τόνοι, ποσότητα όμως που τα επόμενα χρόνια μειώνεται φτάνοντας το 1999 τους 138 τόνους. Από το 2000 έως και

το 2002 οι εισαγωγές παρουσιάζουν ανοδική τάση και φτάνουν στους 431,5 τόνους το 2002 ποσότητα που είναι και η μεγαλύτερη για τα υπό μελέτη έτη. Από το 2003 όμως έως το 2006, οι εισαγωγές μειώνονται κατακόρυφα καθώς το 2006 η εισαγόμενη ποσότητα είναι μόλις 52,1 τόνοι.

Στα μερίδια αγοράς, η Ισπανία παρουσιάζει μείωση για τα υπό μελέτη έτη κατά 18,58%. Κατέχει το 2002 το 37,5% των εισαγόμενων χελιών ενώ το 2005 μόλις το 6,5%.

Πορτογαλία

Η Πορτογαλία, παρουσιάζει μια αξιοσημείωτη εισαγωγή χελιών από την αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς από το έτος 1996 έως τα 2006 η συνολική εισαγόμενη ποσότητα είναι 1.179,5 τόνοι.

Ειδικότερα, η εισαγόμενη ποσότητα της Πορτογαλίας παρουσιάζει αύξηση κατά 79,4 τόνους στο σύνολο των ετών. Από το 1996 έως το 2001, παρατηρούμε τις μικρές ποσότητες εισαγωγών σε χέλια, ποσότητες όμως που αυξάνονται κατακόρυφα από το 2002 έως το 2005 χρονιά που παρατηρείται και η μέγιστη εισαγόμενη ποσότητα με 288,8 τόνους.

Στα μερίδια αγοράς, η Πορτογαλία εμφανίζει μόλις το 1,7% των εισαγόμενων ποσοτήτων το 1997, ενώ στη συνέχεια το ποσοστό αυξάνεται κατακόρυφα και το 2005 φτάνει στο 34,1%. Συνολικά, παρουσιάζει αύξηση για τα υπό μελέτη έτη κατά 17,3%.

Ιταλία

Η Ιταλία εμφανίζει συνολικές εισαγωγές χελιών από την αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης από το 1996 έως το 2006 τους 1200,5 τόνους.

Η εισαγόμενη ποσότητα αυξάνεται τα υπό μελέτη έτη κατά 22,7 τόνους. Το 1996 εισάγει μόλις 31,9 τόνους που αποτελεί και την μικρότερη ποσότητα ενώ στην συνέχεια παρουσιάζει μεγάλη αύξηση στις εισαγωγές που φτάνουν το 2003 στους 155,1 τόνους.

Το μέγιστο μερίδιο αγοράς, εμφανίζεται το 2006 με ποσοστό 22,7% και το ελάχιστο το 1996 με ποσοστό μόλις 3,3% ενώ από το 1996 έως το 2006 παρουσιάζει αύξηση κατά 19,4%

Ολλανδία

Οι συνολικές εισαγωγές της Ολλανδίας από την αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης από το έτος 1996 έως το έτος 2006 φτάνουν τους 1.160,4 τόνους.

Η ποσότητα των εισαγόμενων χελιών της Ολλανδίας κατά την διάρκεια των υπό μελέτη ετών μειώνεται κατά 54,5 τόνους. Το μέγιστο των εισαγωγών της παρουσιάζεται το 2003 με 172,5 τόνους και το ελάχιστο το 2005 με 63,7 τόνους.

Όσον αφορά στα μερίδια αγοράς, το μέγιστο εμφανίζεται το 2000 με 17,3% και το ελάχιστο το 2002 με 6,4% ενώ παρουσιάζει μείωση κατά 4,4% από το 1996 έως το 2006.

3.3. Η Δυναμική της προσφοράς της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Ένωση

3.3.1 Τα χέλια στην Ελλάδα

Στην Ελλάδα, υπάρχουν πολλές μονάδες εκτροφής χελιού. Οι μονάδες αυτές βρίσκονται σε 16 Νομούς της χώρας, οι οποίες διαθέτουν τα κατάλληλα οικοσυστήματα σημαντικά για τον κύκλο ζωής του χελιού δηλαδή λίμνες, ποτάμια, λιμνοθάλασσες κλπ. Οι Νομοί αυτοί είναι:

1)Νομός Αιτωλοακαρνανίας, 2)Νομός Άρτας, 3)Νομός Αχαΐας, 4)Νομός Έβρου, 5)Νομός Ηλείας, 6)Νομός Θεσπρωτίας, 7)Νομός Θεσσαλονίκης, 8)Νομός Καβάλας, 9)Νομός Κέρκυρας, 10)Νομός Λάρισας, 11)Νομός Λευκάδας, 12)Νομός Μεσσηνίας, 13)Νομός Ξάνθης, 14)Νομός Πιερίας, 15) Νομός Πρέβεζας, 16)Νομός Ροδόπης.

Οι πηγές πληροφόρησης όσον αφορά την εξέλιξη της αφθονίας στην Ελλάδα, είναι ελλιπείς και συχνά αντικρουόμενες. Από τις ποσότητες που παράγονται στην Ελλάδα από μονάδες χελοκαλλιέργειας, ένα μεγάλο μέρος διατίθενται στο εξωτερικό. Οι έμποροι μεταβαίνουν στις μονάδες όπου φορτώνουν τα χέλια ζωντανά σε φορτηγά εφοδιασμένα με ειδικές δεξαμενές μεταφοράς ζωντανών αλιευμάτων. Στη συνέχεια μεταφέρονται στις διάφορες Ευρωπαϊκές χώρες. Η παραγωγική διαδικασία της εκτροφής περιλαμβάνει την προπάχυνση και την πάχυνση των γυαλόχελων μέχρι το εμπορεύσιμο μέγεθος το οποίο συνήθως είναι πάνω από 130 Kg. Αυτό βέβαια κυμαίνεται ανάλογα με τις απαιτήσεις της αγοράς. Όπως είναι γνωστό, η τεχνητή αναπαραγωγή γόνου χελιού δεν είναι εφικτή κι έτσι οι μονάδες πάχυνσης προμηθεύονται με άγριο γόνο χελιού ο οποίος αγοράζεται κυρίως από εταιρίες που τον αλιεύουν στις ακτές της δυτικής Ευρώπης (Γαλλία, Αγγλία) (Κουτσικόπουλος, 2001).

Η εγχώρια κατανάλωση χελιών, περιορίζεται σε περιοχές όπου υπάρχουν λιμνοθάλασσες ή λίμνες, όπου οι τοπικοί πληθυσμοί παραδοσιακά καταναλώνουν το είδος αυτό.

3.3.2 Παραγωγή χελιών στην Ελλάδα

Στον πίνακα 2, παρουσιάστηκε η παγκόσμια παραγωγή χελιών και όπως παρατηρείται, η Ελλάδα παράγει συνολικά 5.860 τόνους χέλια από το έτος 1996 έως το 2006. Στον πίνακα 8 θα αναλυθεί η ελληνική παραγωγή χελιών.

Πίνακας 8. Εξέλιξη παραγωγής χελιών στην Ελλάδα

Έτος	Ποσότητα (σε τόνους)	Παγκόσμια παραγωγή χελιών (ποσότητες σε τόνους)	%
1996	584	233.981	0,25
1997	545	233.589	0,2
1998	681	226.120	0,3
1999	518	218.713	0,2
2000	602	232.957	0,25
2001	639	231.006	0,27
2002	433	231.874	0,2
2003	544	232.084	0,2
2004	557	248.231	0,2
2005	372	241.951	0,15
2006	385	266.335	0,1

Πηγή: Fostat

Στον πίνακα 8, παρατηρούμε ότι η Ελλάδα παράγει την μέγιστη ποσότητα χελιών για τα υπό μελέτη έτη, το 1998 με 681 τόνους. Από τη συγκεκριμένη χρονιά όμως και μετά η παραγωγή παρουσιάζει πτωτική πορεία μέχρι το 2005 όπου και εμφανίζεται η μικρότερη σε ποσότητα παραγωγή με 372 τόνους.

Όσον αφορά στα μερίδια αγοράς σε παγκόσμιο επίπεδο, βλέπουμε ότι η Ελλάδα κατέχει πολύ μικρό ποσοστό καθώς κυμαίνονται μόλις από 0,1% το 2006 έως 0,3% το 1998.

3.3.3. Εμπόριο (Εξαγωγές- Εισαγωγές)

Στη συνέχεια, θα παρουσιαστούν οι χρονολογικές σειρές των εξαγωγών και των εισαγωγών της Ελλάδας στην αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

3.3.3.1 Εξαγωγές

Όσον αφορά στις εξαγωγές, η Ελλάδα εξάγει στην αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης συνολικά 633,9 τόνους από το 1996 έως το 2006. Στον Πίνακα 9, θα παρουσιαστούν αναλυτικά οι εξαγωγές για τα υπό μελέτη έτη.

Πίνακας 9.Εξέλιξη των εξαγωγών των χελιών από την Ελλάδα

ΈΤΟΣ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ(σε τόνους)	Εξαγωγές των χωρών που ανήκουν στην Ε.Ε προς την αγορά της Ε.Ε.	%
1996	-	958,9	-
1997	27,4	1.139,7	2,4
1998	23,2	1.004,4	2,25
1999	39,9	660,5	5,8
2000	29,5	856,7	3,4
2001	90,6	967,2	9,2
2002	16,5	1.182,9	1,5
2003	103,9	1.145,3	9
2004	110,5	894,3	12,1
2005	125,1	1.030,7	11,86
2006	67,3	760	8,6

Πηγή: Eurostat

Με την ανάλυση του παραπάνω πίνακα, παρατηρούμε ότι οι εξαγωγές της Ελλάδας ξεκινούν το 1997 με 27,4 τόνους καθώς το 1996 δεν εξάγει καθόλου χέλια στην αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το 2002 εξάγει την μικρότερη ποσότητα με 16,5 τόνους. Η εξαγόμενη ποσότητα όμως παρουσιάζει πολύ μεγάλη αύξηση και φτάνει στην μέγιστη εξαγωγή το 2005 με 125,1 τόνους.

Όσον αφορά στα μερίδια αγοράς, η Ελλάδα κατέχει το μεγαλύτερο ποσοστό της το 2004 με 12,1% των συνολικών εξαγόμενων χελιών στην αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης από τις χώρες που ανήκουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ενώ το

μικρότερο ποσοστό παρουσιάζεται το 2002 που εξάγει μόλις το 1,5% του συνόλου των εξαγωγών.

Στον παρακάτω πίνακα, θα παρουσιαστούν οι χώρες προορισμού των εξαγωγών των ελληνικών χελιών και όπως φαίνεται, οι κυριότερες χώρες προορισμού, είναι η Ιταλία, η Ολλανδία και η Δανία με τις μεγαλύτερες ποσότητες να εξάγονται στην Ιταλία.

Πίνακας 10. Κυριότερες χώρες προορισμού των ελληνικών χελιών(Ποσότητες σε τόνους)

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Ιταλία	-	21,9	23,2	30,8	12,4	57	16,5	81,7	54,6	87	65,6
Γερμανία	-	-	-	-	2,7	-	-	-	4,1	9,9	-
Ολλανδία	-	-	-	-	14,4	11,1	-	22,2	41,2	28,2	1,7
Δανία	-	5,5	-	9,1	-	22,5	-	-	6,9	-	-
Ηνωμένο Βασίλειο	-	-	-	-	-	-	-	-	3,6	-	-
Ισπανία	-	-	-	-	-	-	-	-	0,1	-	-

Πηγή: Eurostat

3.3.3.1 Εισαγωγές

Στην ενότητα αυτή θα παρουσιαστούν οι ποσότητες που εισάγει η Ελλάδα σε τόνους από τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Πίνακας 12. Εισαγωγές χελιών της Ελλάδας από χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης

1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
0	0	0	0,4	0,1	0	0	0	0,1	0	0

Πηγή: Eurostat

Όπως φαίνεται από τον παραπάνω πίνακα, η Ελλάδα εισάγει μόλις 0,6 τόνους και συνεπώς θα μπορούσε να θεωρηθεί ως μια καθαρά εξαγωγική χώρα καθώς εξάγει συνολικά 633,9 τόνους στην αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

3.4 Διερεύνηση ανταγωνιστικών χωρών για τις ελληνικές εξαγωγές

Στην ενότητα αυτή, θα παρουσιαστούν οι ανταγωνιστικές για την Ελλάδα χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε ότι αφορά τους προορισμούς των ελληνικών εξαγωγών χελιών.

Όπως φαίνεται στον πίνακα 10, οι σημαντικότερες χώρες προορισμού των ελληνικών εξαγωγών χελιών από το 1996 έως το 2006, είναι η Ιταλία, η Δανία, η Ολλανδία, η Ισπανία και η Γερμανία. Στη συνέχεια, θα αναλυθούν οι ποσότητες των εξαγωγών των υπολοίπων χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προς τις σημαντικότερες χώρες προορισμού των ελληνικών εξαγωγών. Στη συνέχεια υπολογίζονται τα μερίδια αγοράς που κατέχουν οι χώρες αυτές σε σχέση με την Ελλάδα, προκειμένου να εντοπισθούν οι κυριότερες ανταγωνιστικές χώρες των ελληνικών εξαγωγών.

Ιταλία

Πίνακας 13: Εξαγωγές των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς την Ιταλία (Ποσότητες σε τόνους)

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	Μεταβολή
Δανία	3,3	0,3	0,1	10,1	7,2	11,6	1,6	-	0,5	5,5	+2,2
Γαλλία	19,1	6,2	5,2	31,1	54,1	28,4	18,3	7,5	12,3	7,7	-11,4
Ολλανδία	1	22,9	-	13,9	9,5	-	-	-	105,4	0,2	-0,8
Ελλάδα	21,9	23,2	30,8	12,4	57	16,5	81,7	54,6	87	65,6	+43,7
Γερμανία	-	2,1	-	-	-	-	-	0,1	-	-	-
Ισπανία	-	3,1	0,2	3,6	-	1,2	1,5	2,2	0,2	0,4	+0,4
Σουηδία	-	-	-	-	-	-	-	-	0,5	-	-

Πηγή: Eurostat

Όπως παρατηρούμε στον πίνακα 13, οι εξαγωγές της Ελλάδας για τα υπό μελέτη έτη παρουσιάζουν αύξηση κατά 43,7 τόνους. Η Ελλάδα εξάγει στην Ιταλία το 1997, το 1998 και το 1999 τις μεγαλύτερες ποσότητες χελιών σε σχέση με τις υπόλοιπες χώρες. Το 2000 η Γαλλία και η Ολλανδία εξάγουν μεγαλύτερες ποσότητες. Το 2001 όμως πάλι η Ελλάδα εξάγει μεγαλύτερες ποσότητες χελιών στην Ιταλία με 57 τόνους. Την επόμενη χρονιά πάλι η Γαλλία εξάγει την μεγαλύτερη ποσότητα με 28,4 τόνους, με την Ελλάδα να εξάγει την δεύτερη κατά σειρά ποσότητα με 16,5 τόνους. Το 2004 και το 2006, η Ιταλία εισάγει από την Ελλάδα τις μεγαλύτερες ποσότητες.

Όσον αφορά στα μερίδια αγοράς, από το έτος 1997 έως το 2006, η Ελλάδα παρουσιάζει αύξηση κατά 34,6%. Ειδικότερα, κατέχει το μεγαλύτερο ποσοστό στην το 1999 με 84,8% ενώ αξιοσημείωτο είναι και το ποσοστό το 2004 που είναι 84,7%.

Το ελάχιστο ποσοστό, το κατέχει το 2000 με 17,4

Πίνακας 14: Μεριδια αγοράς των εξαγωγών των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς την Ιταλία

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	Μεταβολή %
Δανία	7,2	0,5	0,27	14,2	5,6	20	1,6	-	0,25	6,9	-0,3
Γαλλία	42	10	14,3	43,7	42,3	49	17,7	11,6	5,9	9,7	-32,3
Ολλανδία	2,2	39,6	-	19,5	7,4	-	-	-	51,1	0,25	-1,95
Ελλάδα	48	40,1	84,8	17,4	44,6	28	79	84,7	42,2	82,6	+34,6
Γερμανία	-	3,6	-	-	-	-	-	0,1	-	-	-
Ισπανία	-	5,3	0,55	5	-	2	1,5	3,4	-	0,5	+0,5
Σουηδία	-	-	-	-	-	-	-	-	0,2	-	-

Πηγή: Eurostat

Δανία

Πίνακας 15: Εξαγωγές των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς την Δανία (Ποσότητες σε τόνους)

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	Μεταβολή
Ελλάδα	5,5	-	9,1	-	22,5	-	-	6,9	-	-	-
Γερμανία	3,8	-	4	2,4	0,4	-	-	1,5	-	-	-
Εσθονία	-	-	4,8	2,2	10,5	-	-	-	-	-	-
Σουηδία	78,4	-	35,4	87	81,4	-	-	29,1	-	-	-
Ολλανδία	-	-	90,3	95	142,8	-	-	21,6	-	-	-
Ιρλανδία	-	-	11,1	-	-	-	-	-	-	-	-

Πηγή: Eurostat

Όπως παρατηρούμε στον πίνακα 15, η Ελλάδα εξάγει λιγότερες ποσότητες χελιών στη Δανία σε σχέση με τις ανταγωνιστικές της χώρες. Τη μικρότερη ποσότητα την εξάγει το 1997 με μόλις 5,5 τόνους ενώ η Σουηδία την ίδια χρονιά εξάγει 78,4 τόνους. Το 1998 η Ελλάδα δεν εξάγει καθόλου χέλια στην Δανία ενώ την επόμενη χρονιά οι εξαγωγές της φτάνουν στους 9,1 τόνους ποσότητα όμως που είναι μικρότερη και από τις εξαγωγές της Ολλανδίας που εξάγει σχεδόν δεκαπλάσια ποσότητα και από της Σουηδίας που εξάγει 35,4 τόνους την ίδια χρονιά. Η μεγαλύτερη ποσότητα εξαγωγής της Ελλάδας στη Δανία, είναι το 2001 με 22,5 τόνους, ποσότητα όμως που είναι ξανά μικρότερη από τους 142,8 τόνους που εξάγει η Ολλανδία και τους 81,4 τόνους της Σουηδίας.

Πίνακας 16 : Μερίδια αγοράς των εξαγωγών των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς τη Δανία

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	Μεταβολή %
Ελλάδα	6,2	-	9,1	-	8,7	-	-	11,6	-	-	-
Γερμανία	4,3	-	2,5	1,2	1,5	-	-	2,5	-	-	-
Εσθονία	-	-	3	1,1	4	-	-	-	-	-	-
Σουηδία	89	-	22,7	40,6	46,6	-	-	49,2	-	-	-

Ολλανδία	-	-	58	50,8	55,4	-	-	36,5	-	-	-
Ιρλανδία	-	-	7,6	-	-	-	-	-	-	-	-

Πηγή: Eurostat

Στα μερίδια αγοράς, το ποσοστό της Ελλάδας κυμαίνεται από 6,2%- 11,6% στις εξαγωγές της Δανίας. Το μικρότερο ποσοστό 6,2% εμφανίζεται το 1997 ενώ την ίδια χρονιά το ποσοστό της Σουηδίας είναι 89% και το μεγαλύτερο το 2004 με 11,6% χρονιά που η Σουηδία κατέχει το 49,2% και η Ολλανδία το 365,% των εξαγωγών στη Δανία.

Ολλανδία

Πίνακας 17: Εξαγωγές των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς την Ολλανδία (Ποσότητες σε τόνους)

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	Μεταβολή
Δανία	-	-	-	5,1	3,7	-	-	2,6	4,7	5,1	+5,1
Γαλλία	-	-	-	5,7	2,7	-	0,7	2	-	-	-
Ελλάδα	-	-	-	14,4	11,1	-	22,2	41,2	28,2	1,7	+1,7
Γερμανία	-	-	-	-	0,4	-	-	-	-	-	-
Βέλγιο	-	-	-	26,4	74,3	-	12,5	2	0,4	0,2	+0,2
Εσθονία	-	-	-	31,1	24,1	-	24,8	3,8	5,5	6,1	+6,1

Πηγή: Eurostat

Οι ποσότητες των εξαγωγών των χελιών της Ελλάδας στην Ολλανδία παρουσιάζουν αύξηση για τα υπό μελέτη έτη κατά 1,7 τόνους. Το 2000, η Ελλάδα εξάγει 14,4 τόνους χέλια στην Ολλανδία ενώ την ίδια χρονιά η Εσθονία εξάγει 31,1 τόνους και το Βέλγιο 26,4 τόνους. Το 2004, παρουσιάζεται η μεγαλύτερη εξαγωγή της Ελλάδας στην Ολλανδία με 41,2 τόνους χελιών που είναι και η μεγαλύτερη ποσότητα που εισάγει η Ολλανδία απ' όλες τις ευρωπαϊκές χώρες. Οι εξαγωγές της Ελλάδας όμως τα δύο επόμενα χρόνια παρουσιάζουν μεγάλη μείωση και φτάνουν μόλις στους 1,7 τόνους το 2006 ενώ την ίδια χρονιά η Δανία εξάγει 5,1 τόνους και η Εσθονία 6,1 τόνους.

Πίνακας 18: Μεριδία αγοράς των εξαγωγών των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς την Ολλανδία

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	Μεταβολή %
Δανία	-	-	-	6,1	3,1	-	-	5	12,1	38,9	+38,9
Γαλλία	-	-	-	6,9	2,3	-	1,1	7,3	-	-	-
Ελλάδα	-	-	-	17,4	9,5	-	36,8	79,8	72,6	12,9	+12,9
Γερμανία	-	-	-	-	0,3	-	-	-	-	-	-
Βέλγιο	-	-	-	31,9	63,8	-	20,7	3,8	1	1,5	+1,5
Εσθονία	-	-	-	37,6	20,7	-	41,2	3,8	14,1	46,5	+46,5

Πηγή: Eurostat

Στα μερίδια αγοράς, η Ελλάδα παρουσιάζει αύξηση κατά 12,9% από το 1997 έως το 2006, ενώ η Εσθονία παρουσιάζει αύξηση 46,5%, η Δανία 38,9% και το Βέλγιο 1,5%. Το μεγαλύτερο ποσοστό της Ελλάδας, εμφανίζεται το 2004 όπου κατέχει το 79,8% των εξαγωγών στην Ολλανδία χρονιά την οποία η Γαλλία εξάγει το 7,3%, το Βέλγιο και η Εσθονία το 3,8% και η Δανία το 5%. Το μικρότερο ποσοστό της Ελλάδας εμφανίζεται το 2001 με 9,5% ενώ το Βέλγιο την ίδια χρονιά κατέχει το 63,8% των εξαγωγών στην Ολλανδία και η Εσθονία 20,7%.

Γερμανία

Πίνακας 19: Εξαγωγές των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς τη Γερμανία (Ποσότητες σε τόνους)

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	Μεταβολή
Ελλάδα	-	-	-	-	-	-	-	4,1	9,9	-	-
Σουηδία	-	-	-	-	-	-	-	38,4	40,7	-	-
Ολλανδία	-	-	-	-	-	-	-	102,9	82	-	-
Δανία	-	-	-	-	-	-	-	141	145,8	-	-
Γαλλία	-	-	-	-	-	-	-	4,1	1,6	-	-
Ισπανία	-	-	-	-	-	-	-	0,3	0,5	-	-
Ιταλία	-	-	-	-	-	-	-	2,2	3,9	-	-

Πηγή: Eurostat

Η Ελλάδα εξάγει στη Γερμανία πολύ μικρές ποσότητες χελιών σε σχέση με τις άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Συγκεκριμένα, εξάγει 4,1 τόνους το 2004 ποσότητα πολύ μικρή από την αντίστοιχη της Δανίας που είναι 141 τόνοι, των 102,9 τόνων της Ολλανδίας και των 38,4 τόνων της Σουηδίας. Το 2005 η εξαγόμενη ποσότητα της Ελλάδας αυξάνεται και φτάνει στους 9,9 τόνους την ίδια περίοδο που η Δανία εξάγει 145,8 τόνους, η Ολλανδία 82 τόνους και η Σουηδία 40,7 τόνους.

Πίνακας 20 : Μερίδια αγοράς των εξαγωγών των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς τη Γερμανία

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	Μεταβολή
Ελλάδα	-	-	-	-	-	-	-	1,4	3,5	-	-
Σουηδία	-	-	-	-	-	-	-	13,1	14,3	-	-
Ολλανδία	-	-	-	-	-	-	-	35,1	28,8	-	-
Δανία	-	-	-	-	-	-	-	48,1	51,2	-	-
Γαλλία	-	-	-	-	-	-	-	1,4	0,56	-	-
Ισπανία	-	-	-	-	-	-	-	0,1	0,17	-	-
Ιταλία	-	-	-	-	-	-	-	0,7	1,37	-	-

Πηγή: Eurostat

Στα μερίδια αγοράς τα υπό μελέτη έτη, η Ελλάδα καταλαμβάνει το 1,4% των εξαγωγών στη Γερμανία το 2004 ποσοστό μικρό σε σχέση με το 48,1% που καταλαμβάνει η Δανία και το 35,1% που καταλαμβάνει η Ολλανδία. Το ποσοστό της Ελλάδας φτάνει στο 3,5% το 2005 ενώ η Σουηδία έχει το 14,3%, η Ολλανδία το 28,8% και η Δανία το 51,2%.

Ισπανία

Πίνακας 21: Εξαγωγές των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς την Ισπανία (Ποσότητες σε τόνους)

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	Μεταβολή
Ελλάδα	-	-	-	-	-	-	-	0,1	-	-	-
Ολλανδία	-	-	-	-	-	-	-	33,5	-	-	-
Δανία	-	-	-	-	-	-	-	22,7	-	-	-
Γαλλία	-	-	-	-	-	-	-	247,6	-	-	-
Ιταλία	-	-	-	-	-	-	-	4,8	-	-	-
Ιρλανδία	-	-	-	-	-	-	-	47,5	-	-	-
Πορτογαλία	-	-	-	-	-	-	-	0,1	-	-	-

Πηγή: Eurostat

Όπως φαίνεται στον πίνακα 20, η Ελλάδα εξάγει χέλια στην Ισπανία μόνο το 2004. Η εξαγόμενη ποσότητα είναι πολύ μικρή και φτάνει μόλις τα 100 Kg την ίδια χρονιά που η Γαλλία εξάγει 247,6 τόνους, η Ιρλανδία 47,5 τόνους, η Ολλανδία 33,5 τόνους και η Δανία 22,7 τόνους.

Πίνακας 22: Μεριδία αγοράς των εξαγωγών των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς την Ισπανία

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	Μεταβολή
Ελλάδα	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ολλανδία	-	-	-	-	-	-	-	9,4	-	-	-
Δανία	-	-	-	-	-	-	-	7,1	-	-	-
Γαλλία	-	-	-	-	-	-	-	69,5	-	-	-
Ιταλία	-	-	-	-	-	-	-	1,3	-	-	-
Ιρλανδία	-	-	-	-	-	-	-	13,3	-	-	-
Πορτογαλία	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Πηγή: Eurostat

Όπως είδαμε στον πίνακα 20, η Ελλάδα εξάγει πολύ μικρή ποσότητα στην Ισπανία με συνέπεια το μερίδιο αγοράς που κατέχει να είναι σχεδόν μηδαμινό σε σχέση με τις άλλες χώρες. Την ίδια χρονιά, η Γαλλία κατέχει μεγάλο ποσοστό με 69,5%, η Ιρλανδία κατέχει το 13,3%, η Ολλανδία το 9,4% και η Δανία το 7,1%.

4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ- ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Στην παρούσα εργασία, έγινε μια προσπάθεια καταγραφής της υφιστάμενης κατάστασης όσον αφορά την παραγωγή των χελιών σε παγκόσμιο επίπεδο καθώς και το εμπόριο (εξαγωγές και εισαγωγές) των χελιών στην αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης από το έτος 1996 έως το έτος 2006. Επιπρόσθετα, έγινε διερεύνηση της δυναμικής των ελληνικών χελιών τόσο σε παγκόσμιο επίπεδο όσο και σε επίπεδο Ε.Ε. Στη συνέχεια έγινε προσπάθεια ανάλυσης της εξέλιξης των ελληνικών εξαγωγών χελιών σε επίπεδο ενδοκοινοτικού εμπορίου, με βασικό στόχο τον εντοπισμό των κυριότερων ανταγωνιστικών χωρών για τις ελληνικές εξαγωγές χελιών.

Αναλύοντας τα αποτελέσματα, διαφαίνεται ότι η κυριότερη παραγωγική χώρα χελιών σε παγκόσμιο επίπεδο για τα υπό μελέτη έτη, είναι η Κίνα , η οποία παράγει συνολικά 2.596.841 τόνους και το μερίδιο αγοράς της ανέρχεται στο 71,1% της συνολικής παγκόσμιας παραγωγής. Ακολουθούν η Ταϊβάν με 301.601 τόνους και η Ιαπωνία με 250.296 τόνους.

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, οι κυριότερες παραγωγικές χώρες χελιών, είναι η Ολλανδία με 34.573 τόνους, η Ιταλία με 24.058 τόνους και η Δανία με 21.421 τόνους.

Η Δανία είναι η κυρίαρχη χώρα σε εξαγωγές χελιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς εξάγει συνολικά 3.317,3 τόνους για τα υπό μελέτη έτη. Δεύτερη πιο σημαντική εξαγωγική χώρα είναι η Γαλλία που εξάγει 2.598, τόνους και Τρίτη η Ολλανδία με συνολικές εξαγωγές 1.090,7 τόνους.

Στις εισαγωγές, οι κυριότερες χώρες στην αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι η Γερμανία που αποτελεί την κυριότερη εισαγωγική χώρα καθώς εισάγει από το

1996 έως το 2006 συνολικά 3.283,2 τόνους, η Ισπανία με εισαγωγές που φτάνουν τους 1580,3 τόνους και η Πορτογαλία με 1.179,5 τόνους.

Όσον αφορά την Ελλάδα, σύμφωνα με τα αποτελέσματα της παρούσας εργασίας, το ποσοστό συμμετοχής σε επίπεδο παραγωγής χελιών σε παγκόσμιο επίπεδο είναι πολύ μικρό σε σχέση με τις υπόλοιπες χώρες. Παράγει συνολικά 5860 τόνους από το 1996 έως το 2006 και κατέχει συνολικά 0,1%-0,25% της συνολικής παγκόσμιας παραγωγής.

Εξάγει συνολικά στην αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης 633,9 τόνους τα υπό μελέτη έτη και κατέχει ποσοστό από 1,5% - 12,1% των συνολικών εξαγωγών στην αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης ενώ εισάγει μόλις 0,6 τόνους.

Οι κυριότερες χώρες προορισμού των ελληνικών χελιών από το 1996 έως το 2006, είναι η Ιταλία, η Δανία, η Ολλανδία, η Ισπανία και η Γερμανία. Οι μεγαλύτερες ποσότητες χελιών της Ελλάδας, εξάγονται στην Ιταλία. Τα μερίδια αγοράς της Ελλάδας στην αγορά της Ιταλίας, φτάνουν έως και το 84,8% με την Γαλλία να αποτελεί την δεύτερη πιο σημαντική χώρα εξαγωγής χελιών στην Ιταλία με μερίδια αγοράς που φτάνουν έως και 49%. Στη Δανία, η Ελλάδα εξάγει μικρότερες ποσότητες χελιών με την μεγαλύτερη ποσότητα να εμφανίζεται το 2005 με 22,5 τόνους, χρονιά που η Ολλανδία και η Σουηδία εξάγουν 142,8 και 81,4 τόνους. Στην Ολλανδία, η Ελλάδα αποτελεί μια από τις πιο σημαντικές εξαγωγικές χώρες με τις εξαγωγές της να φτάνουν έως και το 78,9% το 2004 ενώ η Γαλλία την ίδια χρονιά κατέχει το 7,3% ενώ το Βέλγιο και η Εσθονία το 3,8%. Στη Γερμανία όμως οι ποσότητες εξαγωγής των ελληνικών χελιών είναι πολύ μικρότερες από τις ανταγωνιστικές χώρες καθώς το 2004 κατέχει μόλις το 3,5% των εισαγωγών της Γερμανίας από τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τέλος, στην Ισπανία εξάγει μόλις 0,1 τόνους που αποτελεί

ποσότητα πολύ μικρή σε σχέση με τις ποσότητες εξαγωγής των ανταγωνιστικών χωρών.

5. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Σύμφωνα με τα παραπάνω αποτελέσματα, οι πιο ανταγωνιστικές χώρες της Ελλάδας στις χώρες προορισμού των ελληνικών χελιών στην αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι η Ολλανδία με εξαγωγή 721 τόνους από το 1996-2006, η Γαλλία με 454,3 τόνους, η Σουηδία με 3900,3 τόνους και τέλος η Δανία με 370,9 τόνους.

Επομένως, η σημαντικότερη ανταγωνιστική χώρα της Ελλάδας, είναι η Ολλανδία καθώς εξάγει στις χώρες προορισμού των ελληνικών εξαγωγών 721 τόνους από το 1996 έως το 2006 ενώ η Ελλάδα την ίδια περίοδο εξάγει 627,6 τόνους. Το μερίδιο αγοράς στις εξαγωγές της Ολλανδίας είναι 24,9% ενώ της Ελλάδας 21,6%.

Υπάρχουν έντονες διακυμάνσεις στα μερίδια αγοράς των χωρών που εξάγουν στις χώρες προορισμού των ελληνικών χελιών. Το γεγονός αυτό υποδηλώνει ένα ιδιαίτερα ευμετάβλητο και ανταγωνιστικό περιβάλλον. Επομένως, η διερεύνηση και ο εντοπισμός εκείνων των χαρακτηριστικών των χελιών που θα ικανοποιούν όσο το δυνατόν πληρέστερα τις σύγχρονες καταναλωτικές απαιτήσεις στις συγκεκριμένες χώρες αγορές – στόχους, θα πρέπει να αποτελεί πρωταρχικό στόχο μιας εθνικής στρατηγικής Μάρκετινγκ. Συνεπώς, χρειάζεται περαιτέρω έρευνα προκειμένου να εντοπιστούν οι παραπάνω ιδιαιτερότητες και εν συνεχεία να ενσωματωθούν στην παραγωγική διαδικασία, σε μια προσπάθεια ενδυνάμωσης της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών χελιών.

Επίσης, η παραγωγή των μονάδων των ιχθυοκαλλιεργειών έχει κυρίως εξαγωγική κατεύθυνση σε συγκεκριμένες αγορές της Ευρώπης. Το γεγονός αυτό σε συνδυασμό με την αυξημένη παραγωγή και την ανταγωνιστικότητα προϊόντων από τρίτες χώρες, οδηγούν σε συμπίεση των τιμών, των προϊόντων αυτών. Όσο αφορά το

κόστος παραγωγής τα ελληνικά χέλια είναι πλήρως ανταγωνιστικά των ομοίων κοινοτικών (δεδομένων των άριστων κλιματολογικών και γεωγραφικών συνθηκών που προσδίδουν ταχύτερους ρυθμούς ανάπτυξης στα εκτρεφόμενα χέλια, αλλά και του σχετικά μειωμένου κόστους παραγωγής σε σχέση με αντίστοιχες Ευρωπαϊκές χώρες).

Για την αύξηση των εξαγωγών της Ελλάδας στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αναγκαία θα ήταν η αύξηση της παραγωγής με ταυτόχρονη μείωση της ρύπανσης του περιβάλλοντος. Καθώς οι καταναλωτές μαθαίνουν όλο και περισσότερο για τις πηγές και τα μέσα παραγωγής, απαιτούν η εντατική καλλιέργεια χελιού να αναπτυχθεί με τρόπο φιλικό προς το περιβάλλον. Το πρόβλημα έγκειται στην έλλειψη ανεξάρτητης πληροφόρησης για το πόσο φιλικά είναι προς το περιβάλλον τα ιχθυοτροφεία. Άλλωστε, δεν υπάρχουν κοινά «μέτρα και σταθμά» μεταξύ των κρατών και η αύξηση των ορίων σε μια χώρα ίσως αναγκάσει τους επιχειρηματίες του τομέα να μεταφέρουν τις δραστηριότητές τους στην Ελλάδα, όπου οι συνθήκες εκτροφής των χελιών θα είναι ιδανικές προκειμένου να αυξήσουν τις επιχειρηματικές τους δραστηριότητες.

Ένα πρόγραμμα διεθνούς πιστοποίησης, είναι απαραίτητο ώστε να πληροφορηθούν οι καταναλωτές πόσο «οικολογικό» είναι το ελληνικό χέλι που βρίσκεται στο πιάτο τους.

6. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ

- 1.Κλαουδάτος Σ., (2005). “Υδατοκαλλιέργειες Ι”. *Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Θεσσαλίας*
- 2.Κουτσικόπουλος Κ. (2001). “Πρόγραμμα εφαρμογής συστήματος παρακολούθησης των αποθεμάτων χελιών (για όλα τα στάδια παραγωγής) στη χώρα ”. *Πανεπιστήμιο Πατρών, Τμήμα Βιολογίας.*
- 3.Πολύμερος Κ. *et al.* ,(2003). “Εκτίμηση των Μεριδίων Αγοράς των Ελληνικών Εξαγωγών Αλιευτικών Προϊόντων στην Αγορά της Ε.Ε”. *Πρακτικά 2^ο Πανελληνίου Συνεδρίου Υδροβιολογίας – Αλιείας.*
- 4.Νεοφύτου Χ., (2004) .“Ιχθυολογία”.*University Studio Press.*
- 5.Νταούλας Χ. (1994), “Μελέτη των συνθηκών συγκέντρωσης των ανοδικών χελιών, προσδιορισμός των περιοχών συγκέντρωσης και των μεθόδων συλλογής τους σε περιοχές της Δυτικής Ελλάδας και Πελοποννήσου”, *Ε.Κ.Θ.Ε Ινστιτούτο Εσωτερικών Υδάτων, Τομέας Αλιευτικής Αξιοποίησης*
- 6.Τσακλαγκάνος Α. (2001). “Βασικές Αρχές Μάρκετινγκ”, Τόμος Β', Β' Έκδοση. *Εκδοτικός Οίκος Αδελφών Κυριακίδη Α.Ε.*

ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ

7. Arai S.(1987).“Καλλιέργεια χελιών στην Ελλάδα. Τεχνική Έκθεση Προγράμματος ανάπτυξης υδατοκαλλιεργειών Θαλάσσιων και εσωτερικών υδάτων στην Ελλάδα”.
FAO, FI:DP/ GRE/85/ 002, Field document 1,9/ 87.
8. Balassa B.(1965). “Trade liberalization and revealed comparative advantage”. *The Manchester School of Economic and Social Studies*. 1, 99-123
9. Bowen H. and Pelzman J.(1984). “US export competitiveness: 1962-77, *Applied Economics*, Vol. 16, pp. 461-473
- 10 .European commission (Directorate - General XIV, Fisheries), 27 October 1998,
“Minutes from the meeting with the european eel industry”
11. Drescher K. and Maurer O. (1999). “ Competitiveness in the European Dairy Industries”. *Agribusiness*, 15, 163-177
- 12.Jessop B. M. (1995), “Justification for, and status of, American eel elver fisheries in Scotia - Fundy Region”, *DFO Atlantic Fisheries Research Document 95/2*
- 13.Kennedy L. *et al.* (1997). “Perspectives on Evaluating Competitiveness in Agribusiness Industries”. *Agribusiness*, 13,4,385-392
14. Kotler P., (1991). “Marketing Management”. *Prentice Hall International Edition*, Seventh Edition.
- 15.Polymeros K. and Katrakilidis C., (2008). “The Dynamic Characteristics of Competitiveness in the E.U. Fish Market”. *The International Journal of Economic Issues*, Volume, (1), pp. 25-42

16. Rigaux L. (1971). “Market share analysis applied to Canadian wheat exports”, Canadian Journal of Agricultural Economics, Vol. 19, pp, 22-34

17. Statement from the European eel industry farmers, traders, processors and institutions. *Meeting with the European Commission DG XIV*, Brussels, 27 October 1998

18. Tesch F. W. (1977) “The eel: biology and management of anguillid eels”, Chapman & Hall Ltd, 434p.

19. Wirth and Bernatchez (2001). “Genetic evidence against panmixia in the European eel. *Nature* 409 (6883): 1037- 1039

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ

20. www.fao.org

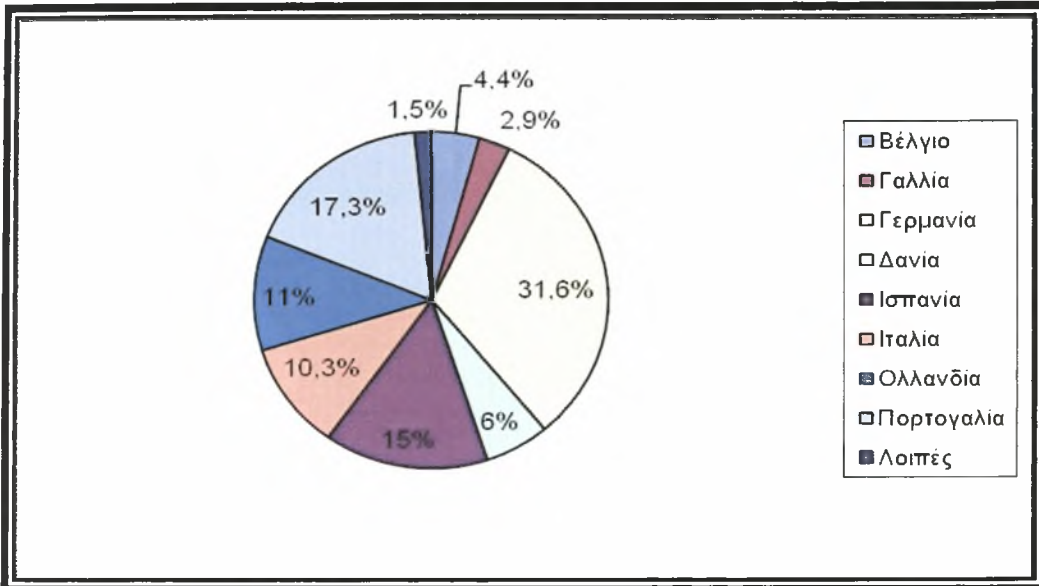
21. www.statistics.gr

22. www.eurostat.eu

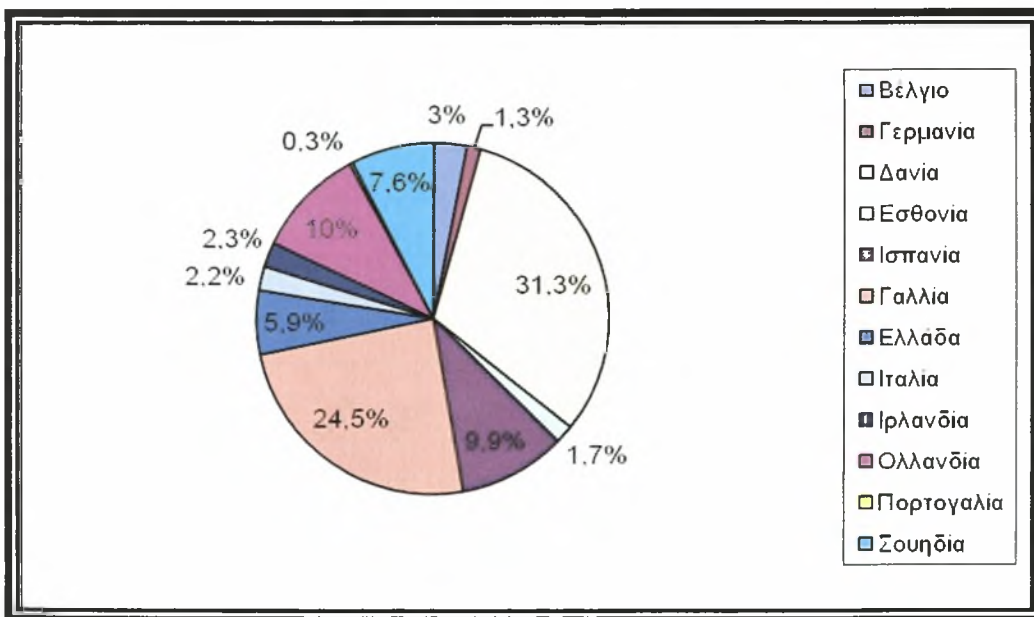
23. www.fistat.org

7. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

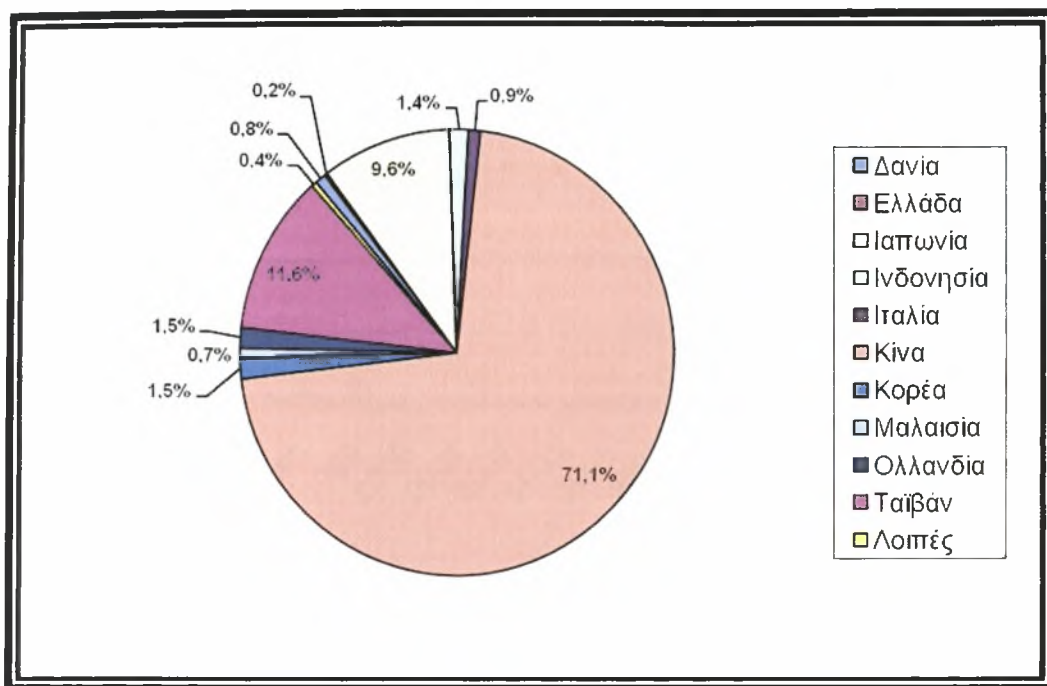
Διάγραμμα 1: Μερίδια αγοράς των κυριότερων εισαγωγικών χωρών της Ε.Ε. από τις χώρες της Ε.Ε.

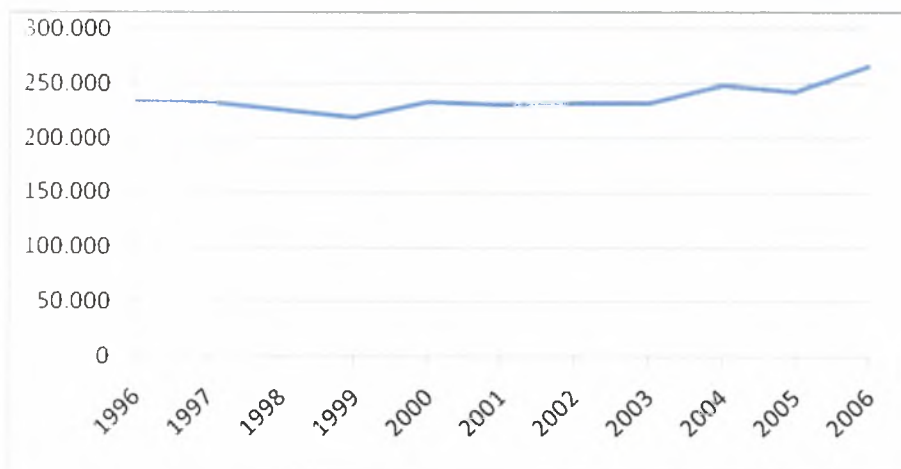
Διάγραμμα 2. Μερίδια αγοράς των κυριότερων εξαγωγικών χωρών της Ε.Ε στην αγορά της Ε.Ε.

Διάγραμμα 3. Μερίδια αγοράς των κυριότερων παραγωγικών χωρών σε παγκόσμιο επίπεδο

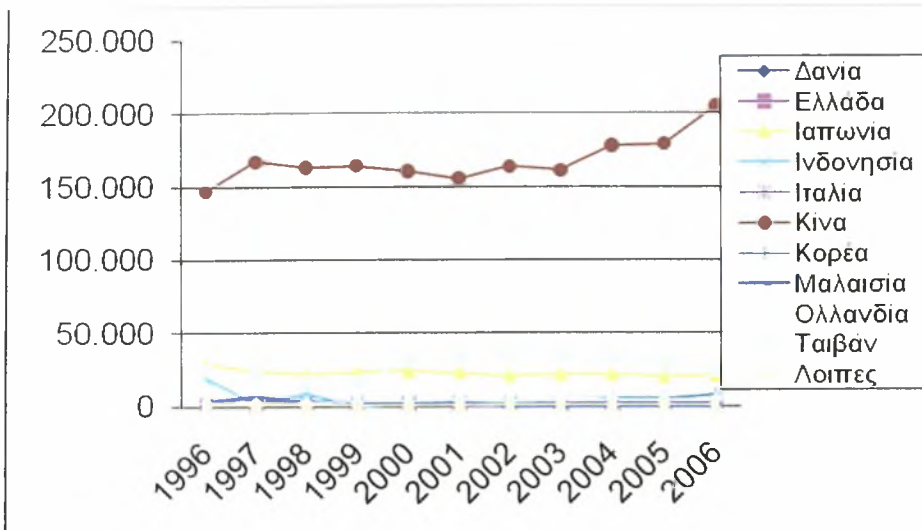

Διάγραμμα 4. Συνολική παγκόσμια παραγωγή χελιών από το 1996 έως το 2006

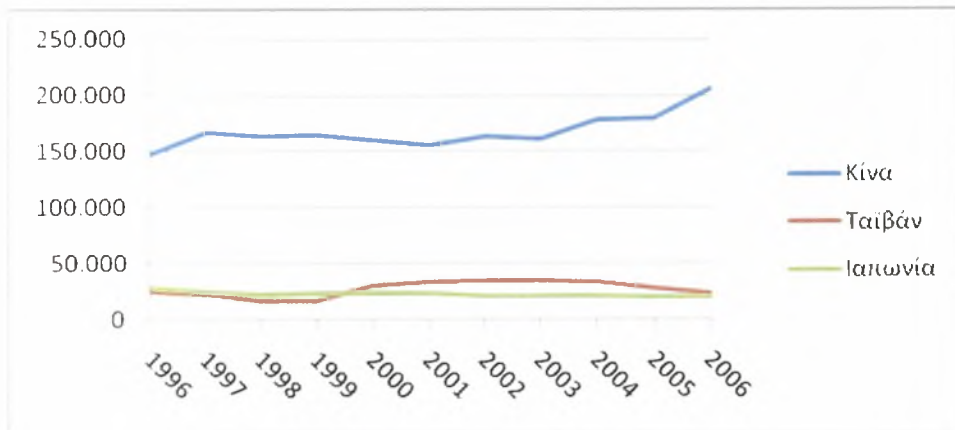
Πηγή: Eurostat

Διάγραμμα 5. Παραγωγή χελιών παγκοσμίως (ποσότητες σε τόνους)

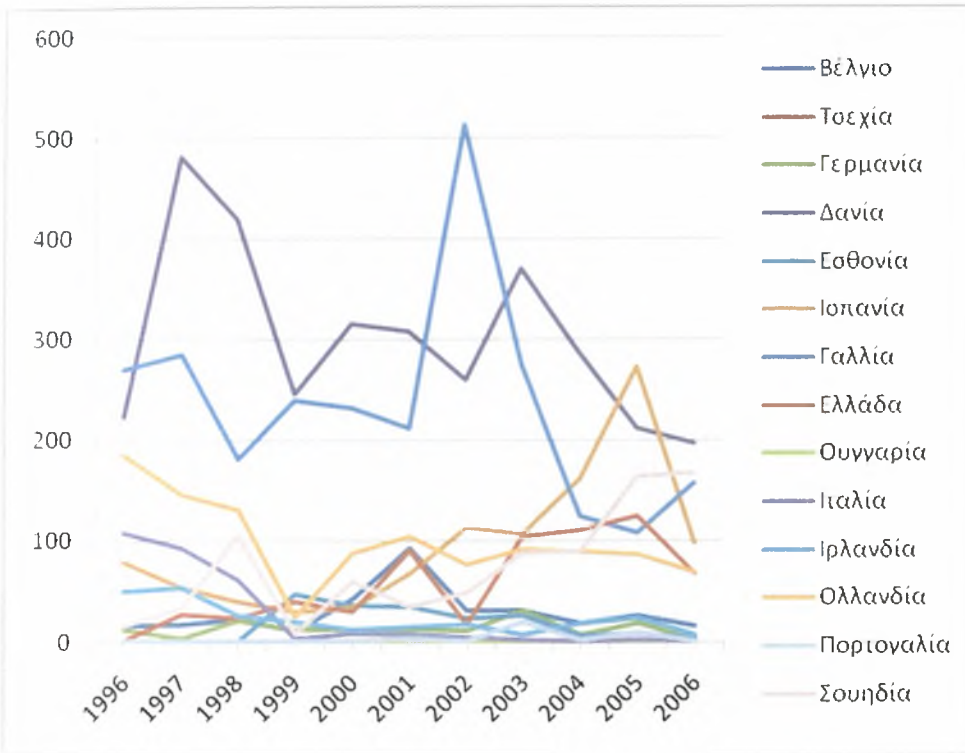
Πηγή: Eurostat

Διάγραμμα 6: Κυριότερες χώρες παραγωγής χελιών

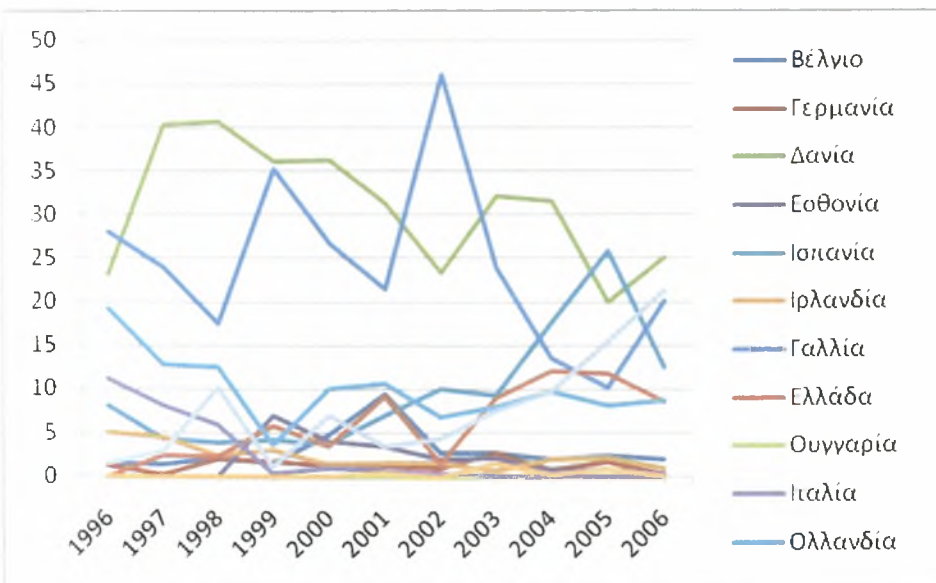
Πηγή: Eurostat

Διάγραμμα 7. Εξαγωγές χελιών των χωρών που ανήκουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση προς την αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης

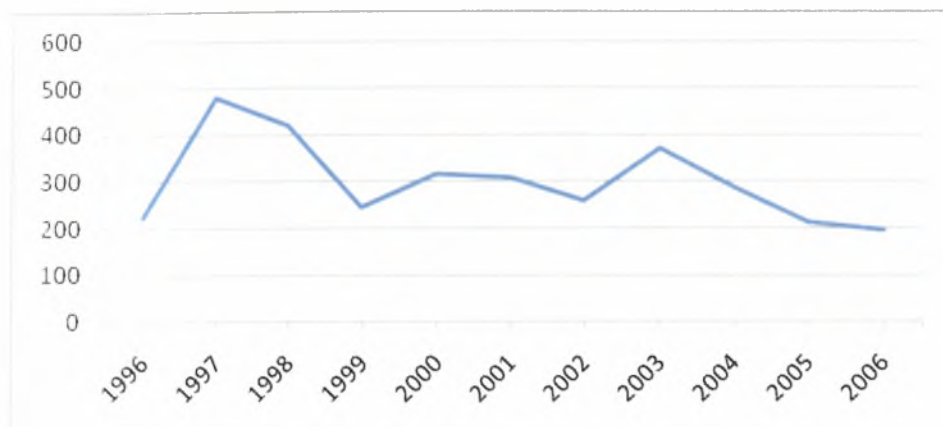
Πηγή: Eurostat

Διάγραμμα 8. Μερίδια αγοράς των χωρών που ανήκουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση και εξάγουν χέλια στην αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης

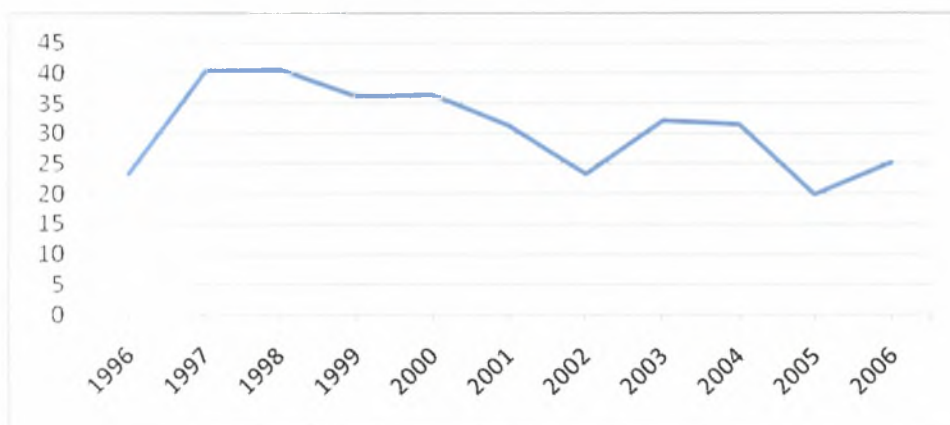
Πηγή: Eurostat

Διάγραμμα 9: Εξέλιξη των εξαγωγών της Δανίας στην αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης

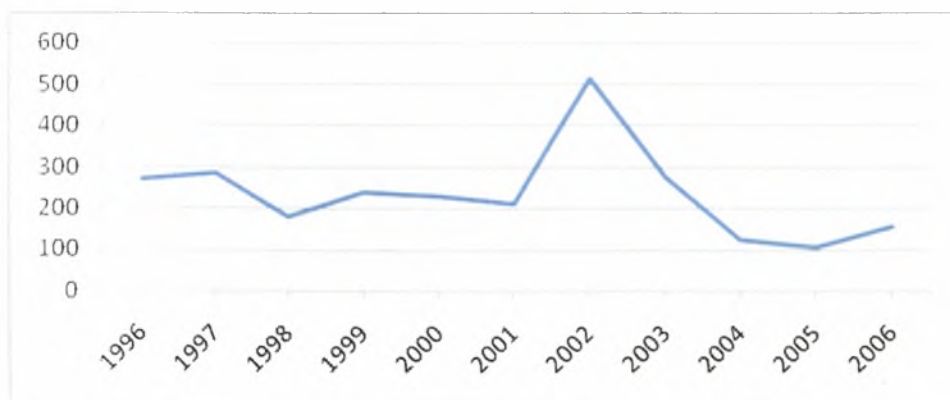
Πηγή: Eurostat

Διάγραμμα 10: Εξέλιξη των μεριδίων αγοράς των εξαγωγών της Δανίας στην αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης

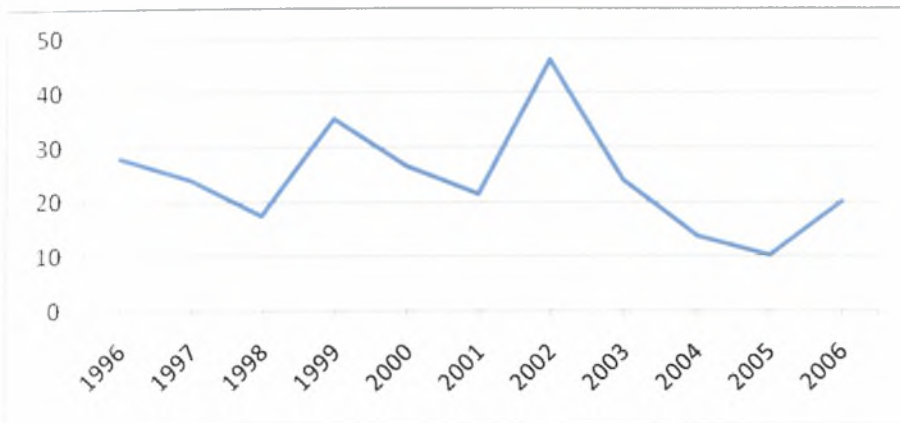
Πηγή: Eurostat

Διάγραμμα 11: Εξέλιξη των εξαγωγών της Γαλλίας στην αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης

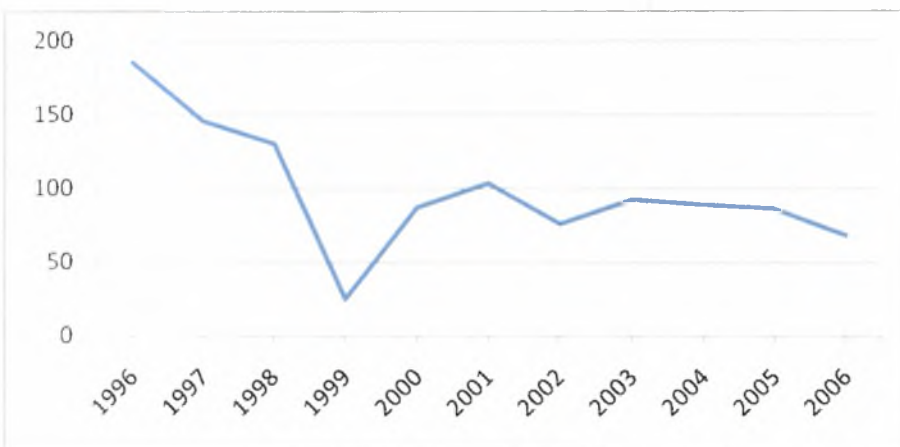
Πηγή: Eurostat

Διάγραμμα 12: Εξέλιξη των μεριδίων αγοράς των εξαγωγών της Γαλλίας στην αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωση

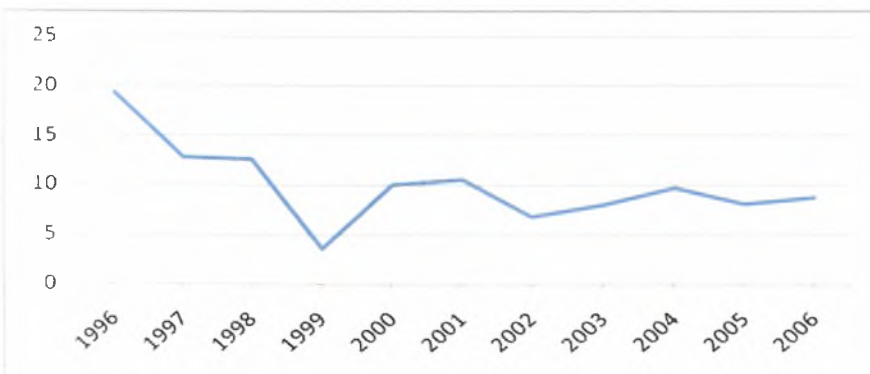
Πηγή: Eurostat

Διάγραμμα 13: Εξέλιξη των εξαγωγών της Ολλανδίας στην αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης

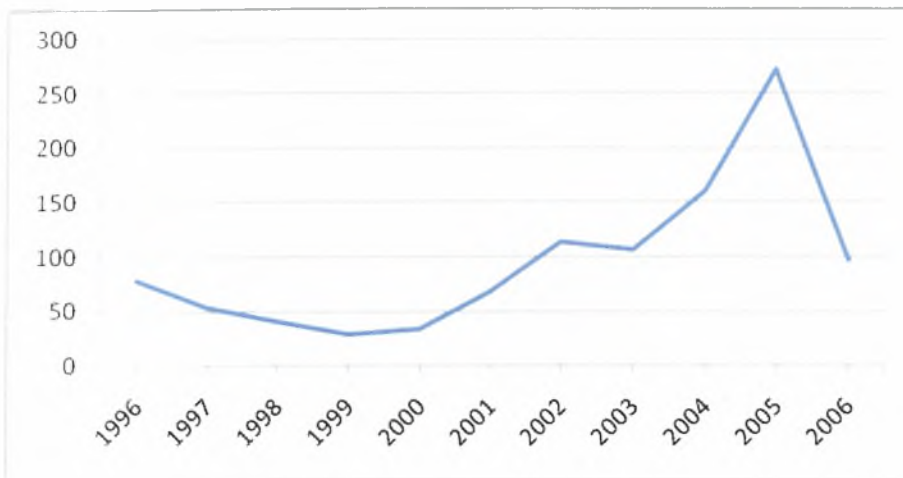
Πηγή: Eurostat

Διάγραμμα 14: Εξέλιξη των μεριδίων αγοράς των εξαγωγών της Ολλανδίας στην αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης

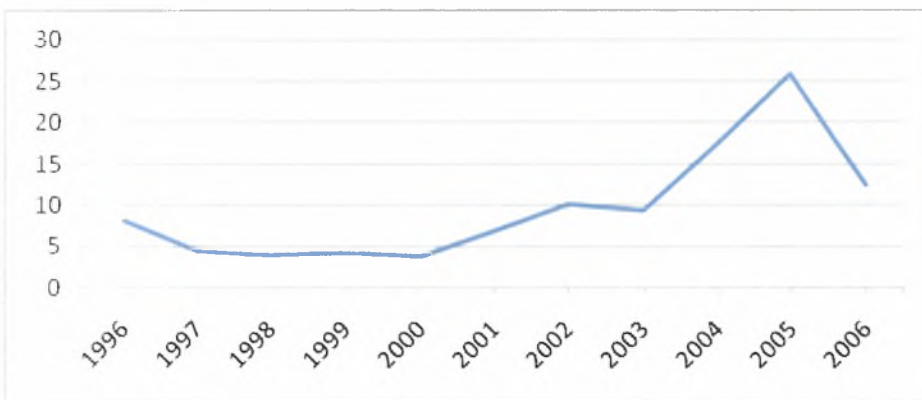
Πηγή: Eurostat

Διάγραμμα 15: Εξέλιξη των εξαγωγών της Ισπανίας στην αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης

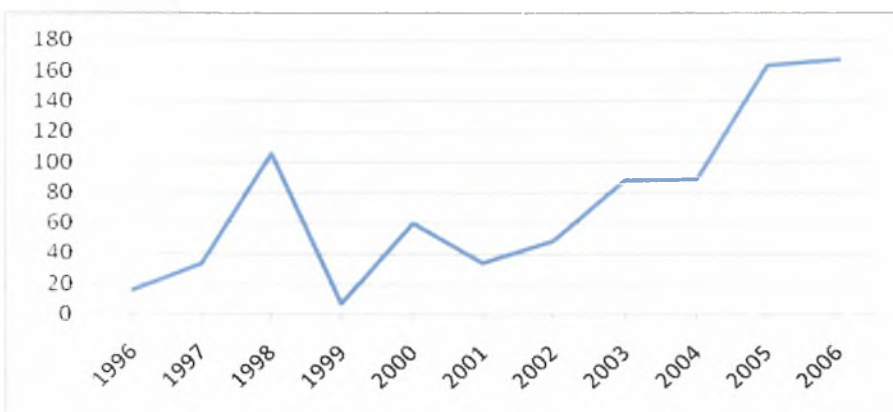
Πηγή: Eurostat

Διάγραμμα 16: Εξέλιξη των μεριδίων αγοράς των εξαγωγών της Ισπανίας στην αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωση

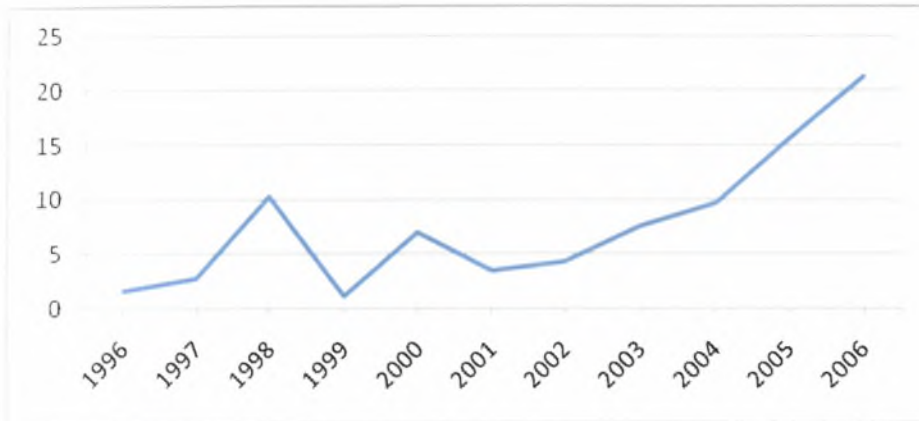
Πηγή: Eurostat

Διάγραμμα 17: Εξέλιξη των εξαγωγών της Σουηδίας στην αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης

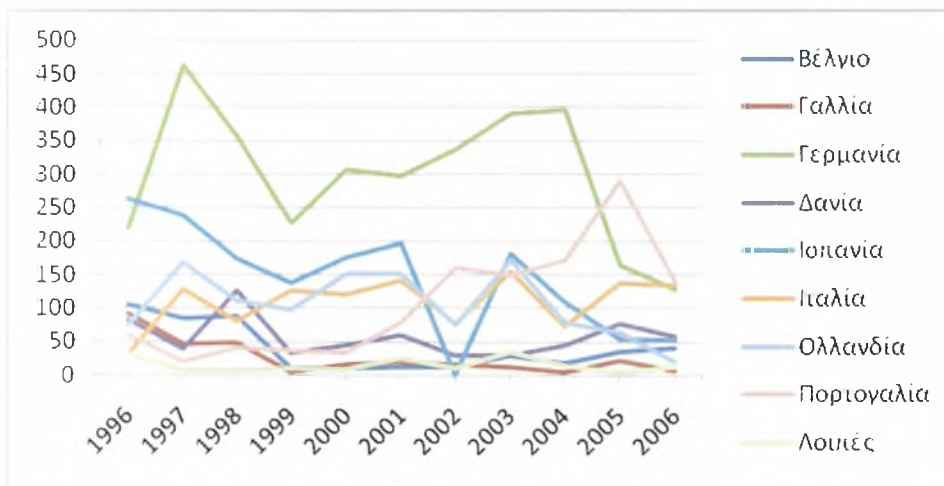
Πηγή: Eurostat

Διάγραμμα 18: Εξέλιξη των μεριδίων αγοράς των εξαγωγών της Σουηδίας στην αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωση

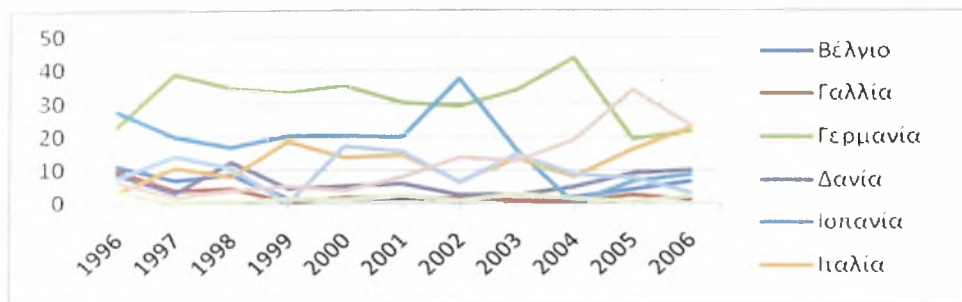
Πηγή: Eurostat

Διάγραμμα 19: Εισαγωγές χελιών των χωρών που ανήκουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση από τα κράτη μέλη της

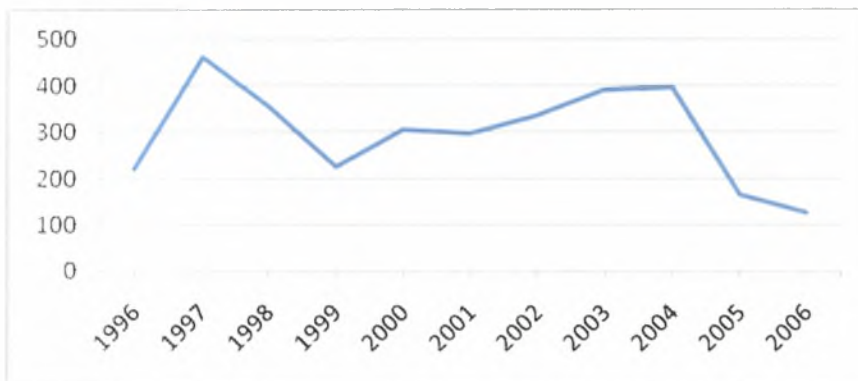

Πηγή: Eurostat

Διάγραμμα 20. Μεριδία αγοράς εισαγωγών χελιών των χωρών που ανήκουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση από τα κράτη μέλη της

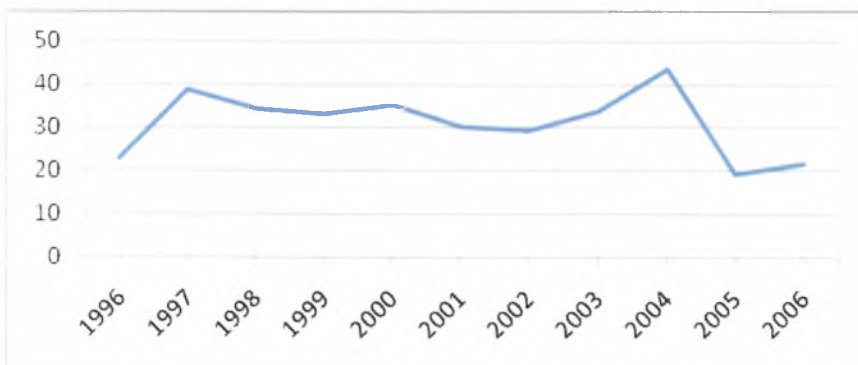

Διάγραμμα 21: Εξέλιξη εισαγωγών της Γερμανίας από τις χώρες που ανήκουν στην αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης

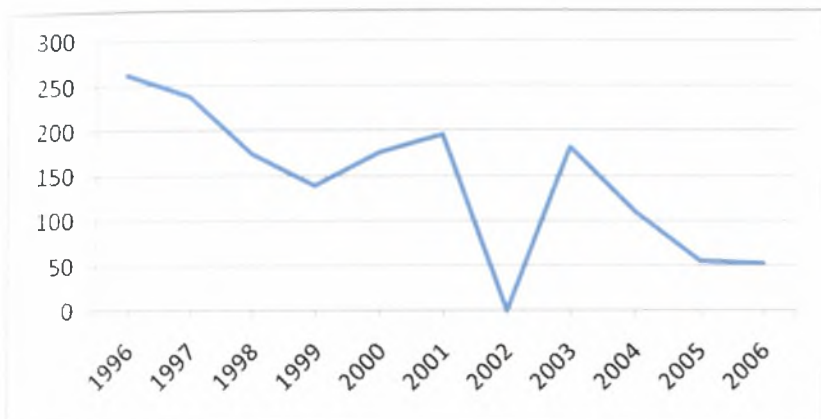
Πηγή: Eurostat

Διάγραμμα 22: Εξέλιξη των μεριδίων αγοράς των εισαγωγών της Γερμανίας από τις χώρες που ανήκουν στην αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Πηγή: Eurostat

Διάγραμμα 23: Εξέλιξη εισαγωγών της Ισπανίας από τις χώρες που ανήκουν στην αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης

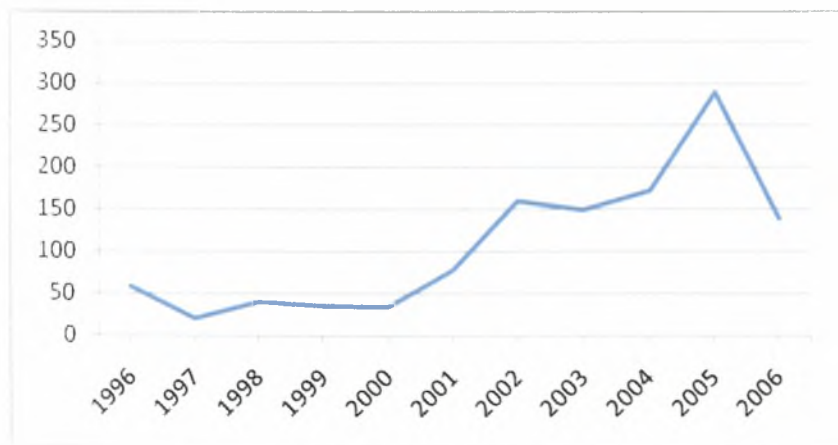
Πηγή: Eurostat

Διάγραμμα 24: Εξέλιξη των μεριδίων αγοράς των εισαγωγών της Ισπανίας από τις χώρες που ανήκουν στην αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης

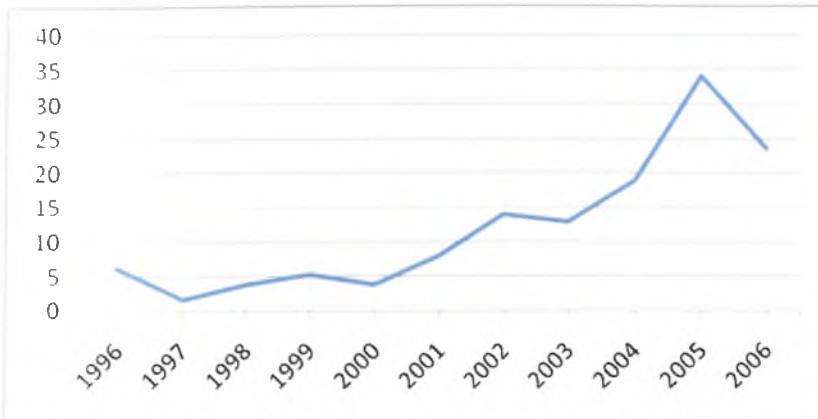
Πηγή: Eurostat

Διάγραμμα 25: Εξέλιξη εισαγωγών της Πορτογαλίας από τις χώρες που ανήκουν στην αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης

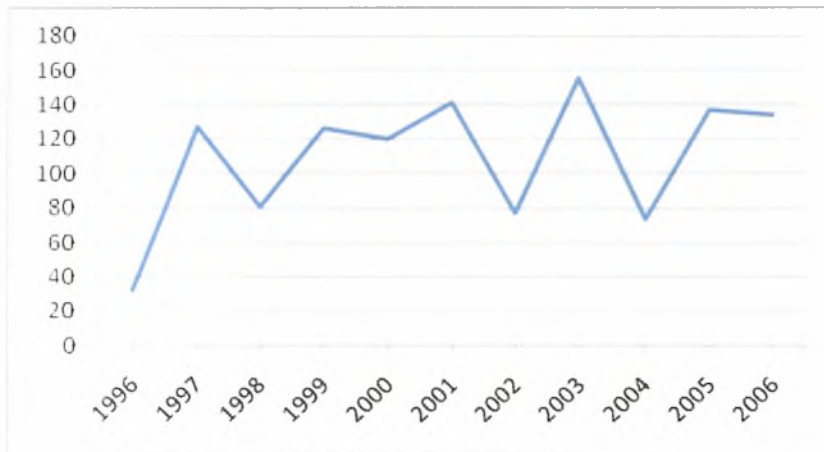
Πηγή: Eurostat

Διάγραμμα 26: Εξέλιξη των μεριδίων αγοράς των εισαγωγών της Πορτογαλίας από τις χώρες που ανήκουν στην αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης

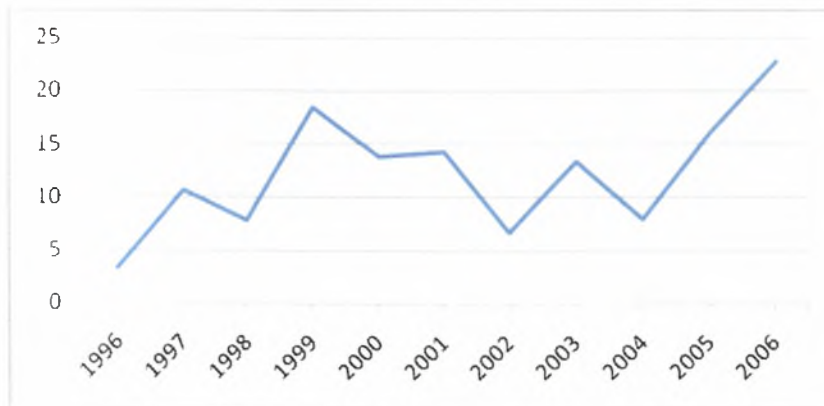
Πηγή: Eurostat

Διάγραμμα 27: Εξέλιξη εισαγωγών της Ιταλίας από τις χώρες που ανήκουν στην αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης

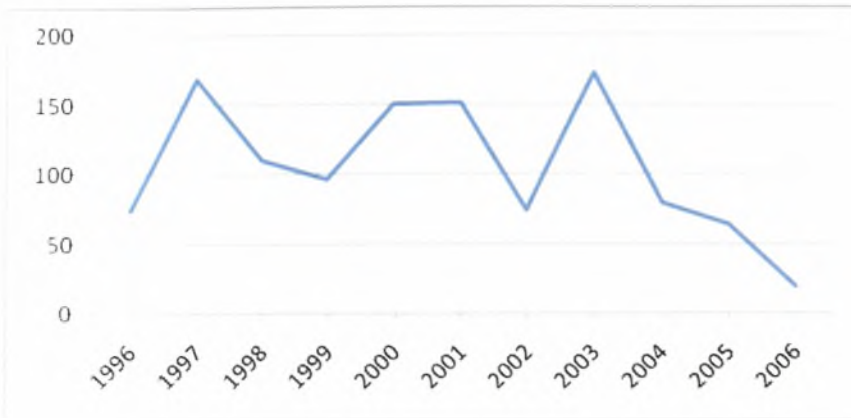
Πηγή: Eurostat

Διάγραμμα 28: Εξέλιξη των μεριδίων αγοράς των εισαγωγών της Ιταλίας από τις χώρες που ανήκουν στην αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης

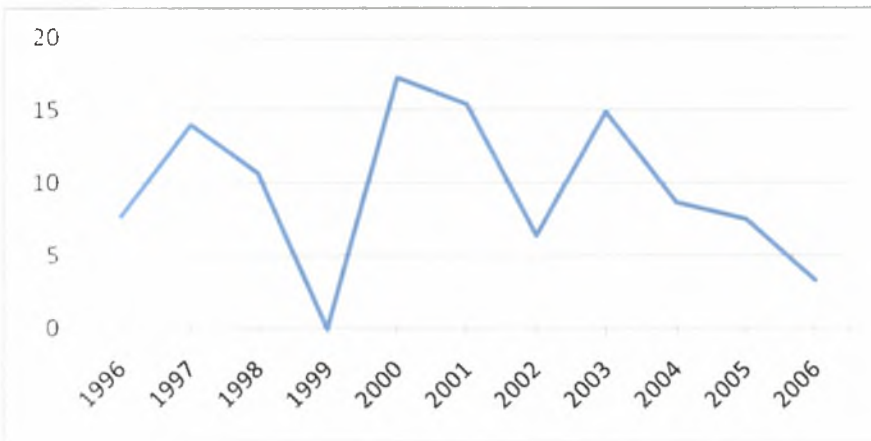
Πηγή: Eurostat

Διάγραμμα 29: Εξέλιξη εισαγωγών της Ολλανδίας από τις χώρες που ανήκουν στην αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης

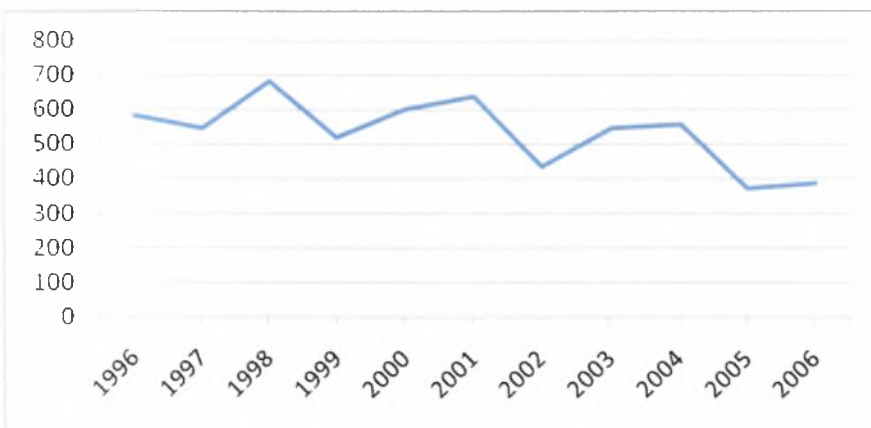
Πηγή: Eurostat

Διάγραμμα 30: Εξέλιξη των μεριδίων αγοράς των εισαγωγών της Ολλανδίας από τις χώρες που ανήκουν στην αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης

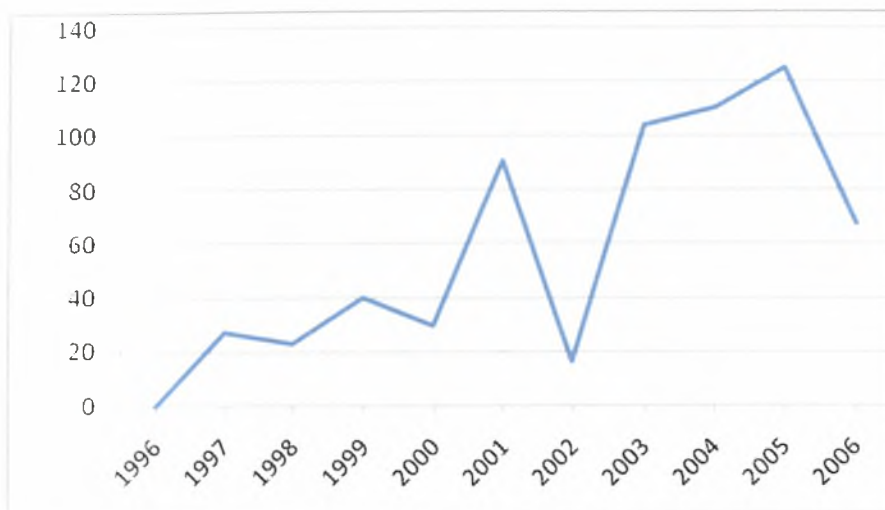
Πηγή: Eurostat

Διάγραμμα 31: Εξέλιξη παραγωγής χελιών στην Ελλάδα

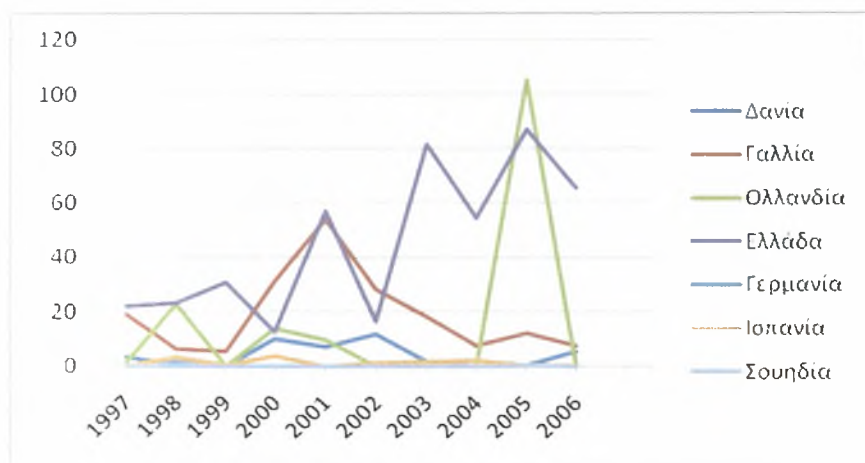
Πηγή: Eurostat

Διάγραμμα 32: Εξέλιξη εξαγωγών χελιών από την Ελλάδα προς την αγορά της Ευρωπαϊκής Ένωσης

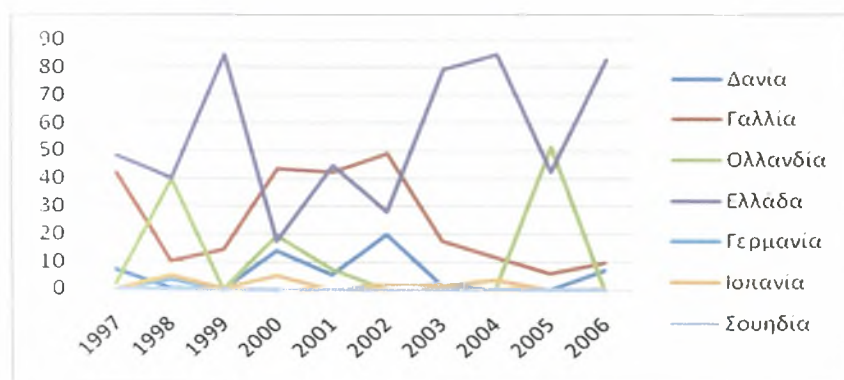
Πηγή: Eurostat

Διάγραμμα 33: Εξαγωγές της Ελλάδας και των ανταγωνιστικών χωρών στην Ιταλία

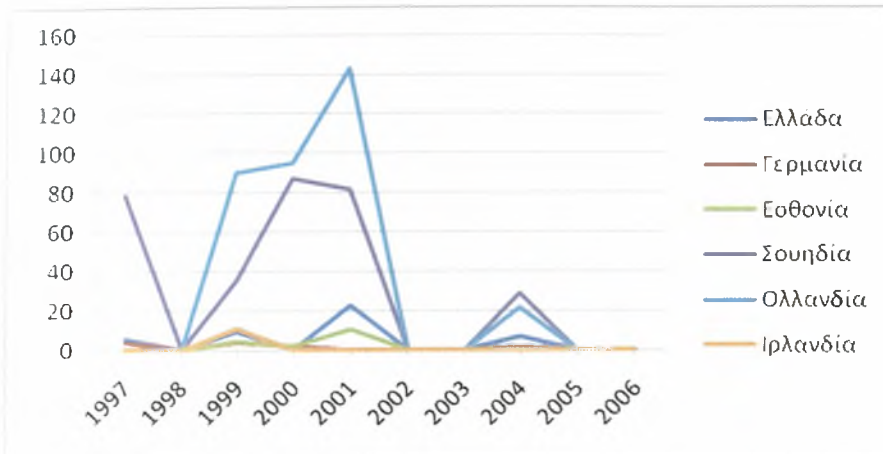
Πηγή: Eurostat

Διάγραμμα 34: Μεριδία αγοράς των εξαγωγών της Ελλάδας και των ανταγωνιστικών χωρών στην Ιταλία

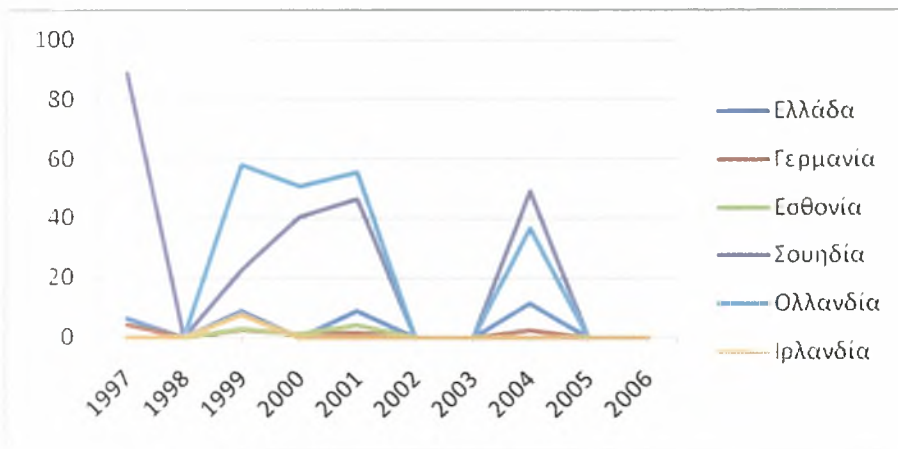
Πηγή: Eurostat

Διάγραμμα 35: Εξαγωγές της Ελλάδας και των ανταγωνιστικών των χωρών στη Δανία (Ποσότητες σε τόνους)

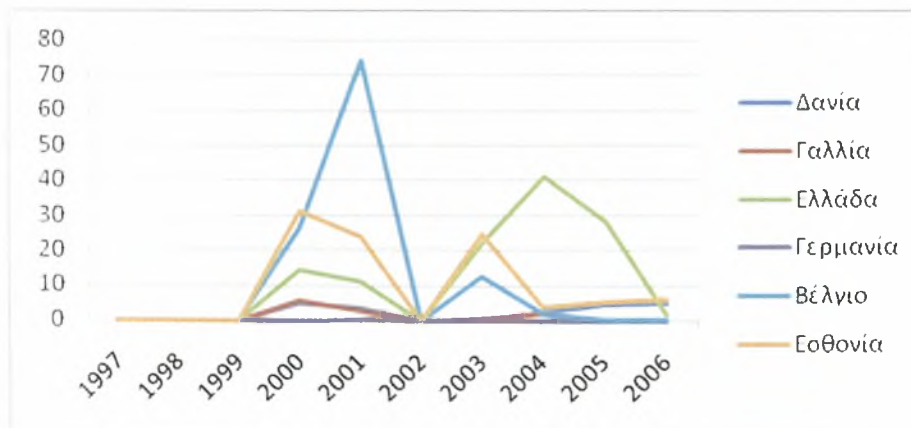
Πηγή: Eurostat

Διάγραμμα 36: Μεριδία αγοράς των εξαγωγών της Ελλάδας και των ανταγωνιστικών χωρών στη Δανία

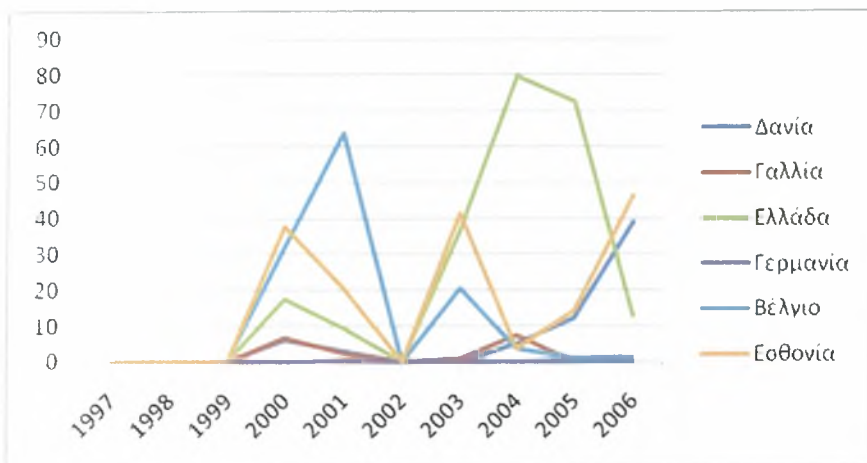
Πηγή: Eurostat

Διάγραμμα 37: Εξαγωγές της Ελλάδας και των ανταγωνιστικών των χωρών στην Ολλανδία (Ποσότητες σε τόνους)

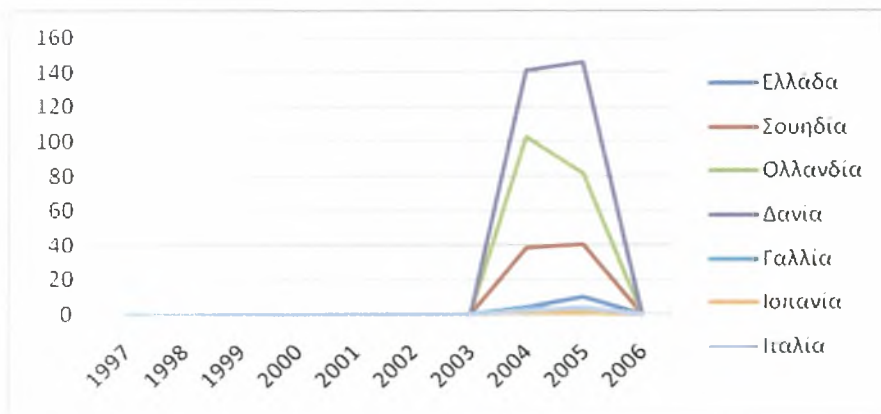
Πηγή: Eurostat

Διάγραμμα 38: Μερίδια αγοράς των εξαγωγών της Ελλάδας κα των ανταγωνιστικών χωρών στην Ολλανδία

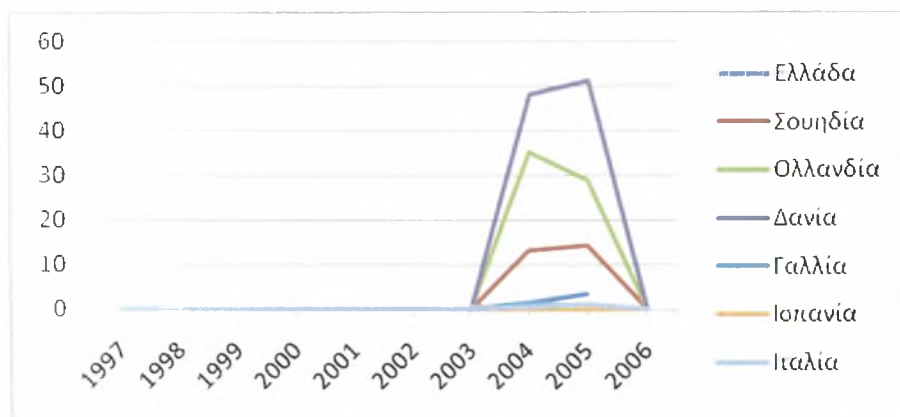
Πηγή: Eurostat

Διάγραμμα 39: Εξαγωγές της Ελλάδας και των ανταγωνιστικών των χωρών στη Γερμανία (Ποσότητες σε τόνους)

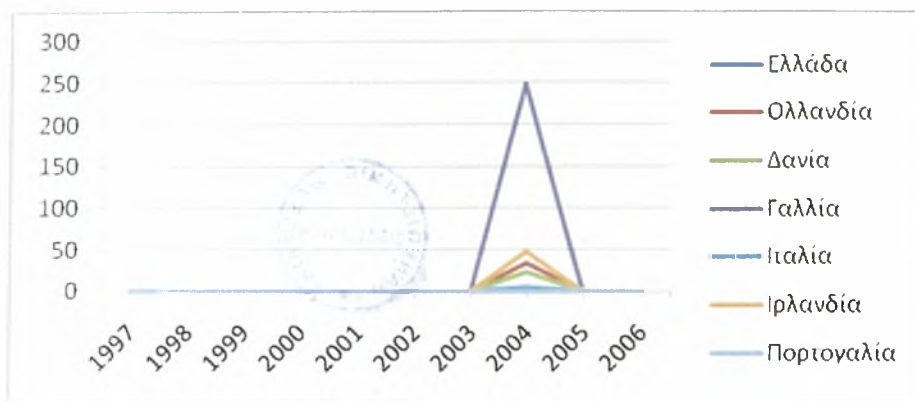
Πηγή: Eurostat

Διάγραμμα 40: Μερίδια αγοράς των εξαγωγών της Ελλάδας κα των ανταγωνιστικών χωρών στη Γερμανία

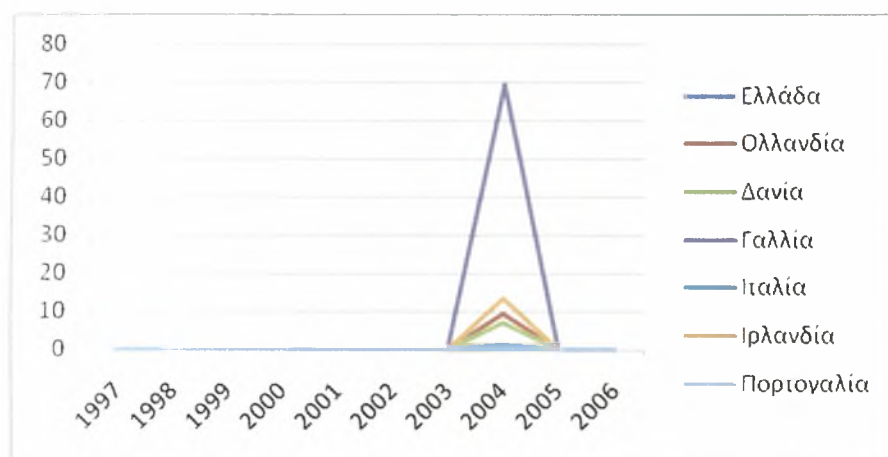
Πηγή: Eurostat

Διάγραμμα 41: Εξαγωγές της Ελλάδας και των ανταγωνιστικών των χωρών στην Ισπανία (Ποσότητες σε τόνους)

Πηγή: Eurostat

Διάγραμμα 42: Μεριδία αγοράς των εξαγωγών της Ελλάδας και των ανταγωνιστικών χωρών στην Ισπανία

Πηγή: Eurostat

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

004000102016

